HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 11 — No. 3944 | Yazı işleri telefonu: 20203 | PERŞEMBE 24 TEMMUZ 1941 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Bu sabahki haberler

Smolensk şehri hâlâ Ruslardamı

Kiyef mıntakasındaki Sovyet kıt'aları tehlikede!

İngilizler bu sabahki harb vaziyetini nasıl görüyorlar?

Londra 24 (A.A.) — Sovyet kıtaatı Moskovaya ulaşmak istiyen Almanlara muannidane mukavemete devam etmektedir. Smolensk şehrinin hâlâ Sovyetlerin elinde olduğu anlaşılmaktadır.

Son Rus tebliği bu mıntakada şiddetli muharebeler vukubulduğunu haber vermektedir.

Diğer taraftan tebliğ, Ukranyada Kiyef mıntakasında Sovyet kıtaatının tehlikeli bir vaziyette olduğunu bildirmektedir.

Fakat Almanların burada fazla ile ilerlemeğe muvaffak olamadıkları anlaşılıyor.

Şiddetli muharebelerle vukubulmakta olduğu Besarabya mıntakasında yeni bir taarruz hareketi inkişaf etmektedir. Bu mıntakada Sovyetler bir motorlu Alman alayını imha etmişler, 400 [illegible] ele geçirmişlerdir. Sovyet tayyareleri [illegible] 55 Alman tayyare meydanlarında bulunan Alman tayyarelerinin tahribine devam etmişlerdir. Baltık denizinde Rus dis[illegible] 1[illegible] Alman nakliye gemisini batırmışlardır.

Bu sabahki Alman tebliği

Berlin 24 (Radyo) — Alman Başkumandanlığının tebliği:

Alman kıt'aları Kiyef civarında vukubulan bir muharebede 92, Smolensk civarında da 44 tank tahrib etmiştir.

Ayrıca, bir zırhlı topçu fırkası tamamile imha edilmiştir.

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 24 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah neşredilen harb tebliği:

22 Temmuz devamınca Polatsk, Nevel, Smolensk, Novograd - Volinsk istikametlerinde muannidane muharebeler cereyan etmiştir.

Cephenin diğer kısımlarında kayda değer bir hâdise olmamıştır.

Besarabyada ordularımız düşmanın motörlü kuvvetlerini dağıtarak, düşmandan 35 top, birçok makineli tüfek ve diğer harb silâhları ile[illegible] etmişlerdir.

23/24 Temmuz gece, takriben 150 kadar Alman tayyaresi, yeniden Moskova üzerine taarruz teşebbüsünde bulunmuşlardır. Tayyare dafi bataryalarımızla gece avcılarımız düşmanın esas kuvvetlerini daha Moskovaya varmadan dağıtmışlardır. Düşman tayyarelerinin ekserisi, bombalarını şehre varmadan, tesadüfî olarak, hedef gözetmeksizin şuraya buraya atmak mecburiyetinde bırakılmışlardır. Şehre ancak müfrerid birkaç düşman tayyaresi varabilmiştir. Askeri hedeflere hiç bir isabet vâki olmamıştır. Çıkan yangınlar çabuk söndürülmüştür. Sivil halk arasında ölü ve yaralı vardır. Bir kısım düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bunların miktarı tesbit edilmektedir. Bizim tayyare kaybımız yoktur.

Şark cephesinde ateş hattında kurşun yağmuru altında film almağa çalışan Alman sinemacıları

Alman tebliği

İmha ve ihata harbi devam ediyor

Ukraynada müttefik kıt'alar ilerliyorlar

"Fin cephesinde yeni arazi kazandık,,

Leningrad Moskova ve Kiyef

Berlin, 23 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Ukraynada Alman, Rumen, Macar ve Slovak kıt'aları durmadan düşmanı takibe devam etmişlerdir.

Şark cephesinin diğer kısımlarında büyük ve küçük Sovyet gruplarının ihatası ve imhasına devam edilmektedir. İhatadan kurtulmak için düşmanın yaptığı bütün teşebbüsler akim kalmıştır.

Şaşırtma taarruzlarımız neticesinde düşman son derece zayiat vermiştir.

Fin cephesinde harekât plân mucibince devam etmektedir. Yeni arazi kazandık.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Balta görmemiş ormanlarda harb

FİNLERİN İLERİ HAREKETİ

Dağlarda şiddetli muharebeler oldu

Helsinki 23 (A.A.) — Fin - Alman kıt'alarının son günlerde Sovyet Karelisinde hemen hemen balta görmemiş ormanlar içinde ve arazinin fevkalâde müşkül şartlarına rağmen elde ettikleri muvaffakiyetler Fin gazetelerinde büyük bir yer almaktadır.

Geçen Rus - Fin harbinde de Rusları mağlûb etmiş olan general İsülaswuo, piyade ve motörlü kuvvetlerile 1 Temmuzda Siomassalmi Fin köyünden hareket ederek Murmanskdan Keni'ye giden biricik yol üzerinde ilerlemeğe başlamıştır. Şimdiye kadar Finlandiyalılar takriben 100 kilometre daha ilerlemişlerdir. Taarruzun devamınca şiddetli muharebeler olmuş ve Ruslar ancak çetin bir mukavemet gösterdikten sonra çekilmişlerdir. En şiddetli muharebeler Vusminen köyü civarında ve Rivijeroi limanına

(Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Yeni bir sulh teklifi mi?

Welles te sulh hedeflerini izah ediyor

Almanya Rus harbinden sonra İngiltere ve Amerikaya sulh teklifinde bulunacakmış..

Welles

Rusya seferinden sonra Almanyanın nasıl bir hareket tarzı takib edeceği hakkında yapılan tahminler arasında

(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Yeni mahsul

Ankara 23 (Hususî) — Ticaret Vekâleti Çukurova, orta Anadolu ve Trakyada bu seneki mahsulün mübayaasına devam etmektedir. Bu suretle müstahsille doğrudan doğruya temas edilmekte ve arada mutavassıt rolünü oynıyan

(Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

Son dakika:

Şiddetli yağmurlar harekâtı işkâle başlamış!

Londra 24 (A.A.) — Alman radyosu dün, şimal cephesinde Sovyet kıtaatının muannidane mukavemetinden ve harekâtı işkâl eden yağmurlardan bahsetmiştir.

Spiker, şimal cephesindeki Alman kıtaatının takviye edilmiş olduğunu bildirmiştir.

İstiklâl beratımızın İsmet İnönü elile imzalandığı gün

Lozan günü bugün bütün yurdda heyecanla kutlanıyor

İnönü ve Lozanın muzaaf kahramanı şimdi üçüncü bir zafere daha hazırlanıyor: Bu zafer, milleti bir kat daha refaha ve azamete ulaştıracak sulhun zaferi olacaktır. Lozan gününün 18 inci yıldönümünde bütün Türk milleti can ve gönülden ayni duayı ediyor: «Allah onu başımızdan eksik etmesin!»

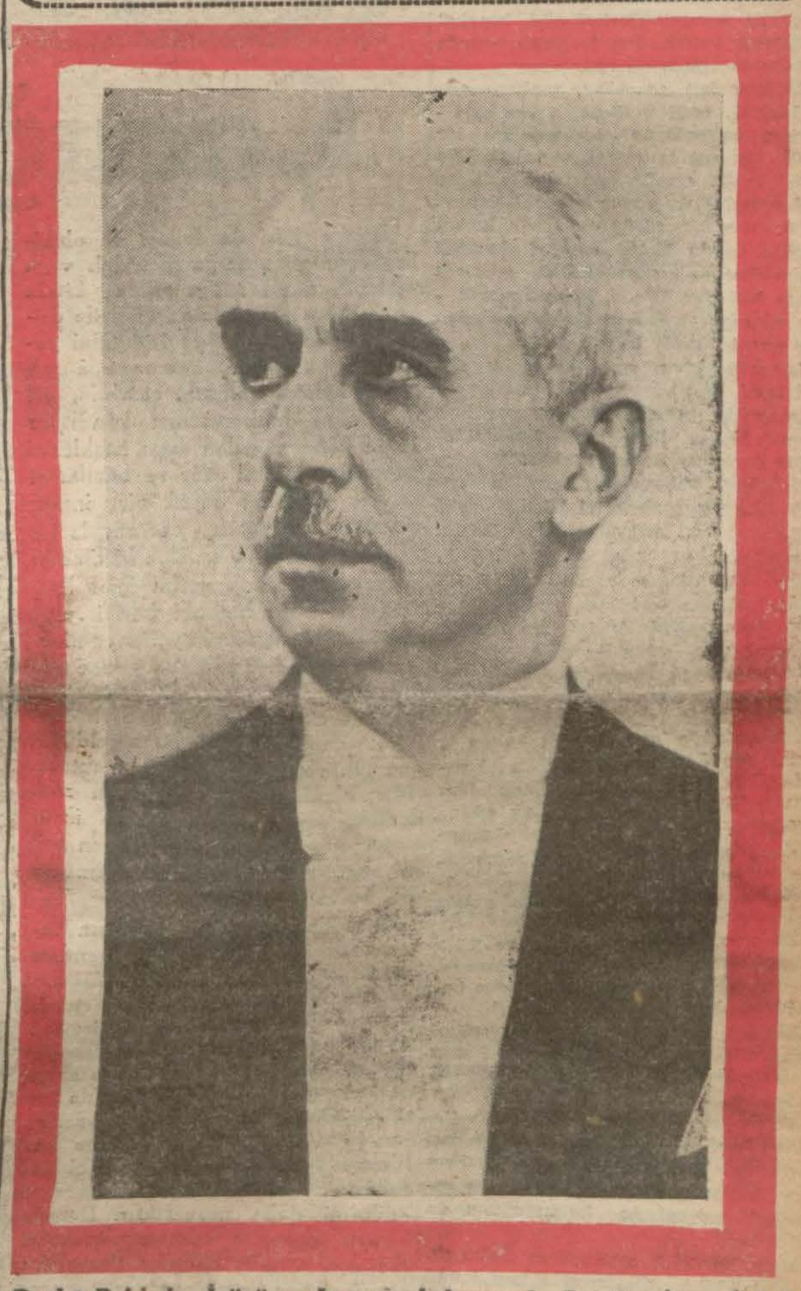

Devlet Reisimiz, İnönü ve Lozanin kahramanı Büyük İsmet İnönü

Bugün Türkiyenin her bakımdan istiklâlini temin eden ve Türk tarihinin en büyük muahedesi sayılan Lozan anlaşmasının imza edildiği günün 18 inci yıldönümüdür.

Bu büyük günün yıldönümü bugün memleketin her tarafında olduğu gibi şehrimizde de parlak merasimle kutlanacaktır.

Bütün Halkevleri ve Üniversite merasim için zengin programlar hazırlamışlardır.

(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Lozan
YAZANLAR
Bürhan Cahid
Ekrem Uşaklıgil
Ercümend Ekrem
(2 nci ve 3 üncü sayfalarında)

Askerî vaziyet

Dünkü resmî tebliğlerden çıkan manalar

Dünkü Sovyet tebliğinde Novograd ve Volinskiden bahsedilmemesi buralarının Sovyet kuvvetleri tarafından tahliye olunduğuna delâlet edebilir mi?

Yazan: Emekli general K...

Dünkü yani 22 Temmuz tarihli Sovyet tebliğinde gene Pskov, Smolensk ve Jitomır mıntakalarında şiddetli muharebelerin devam ettiği bildirilmiş, fakat Novograd Volinski mıntakasından bahsedilmemiştir. Sovyet ordusunun, esasen son bir iki gün içinde bilhassa Leningradla Kiyef mıntakalarında biraz fazla sıkışık bir vaziyete geldiği tarafeynin resmî tebliğlerile hususî kaynaklarının verdikleri haberlerden anlaşılmakta idi. Bu sebeble, eğer dünkü Sovyet tebliğinde Novograd - Volinski'den bahsedilmemesi keyfiyetinden burasının Sovyet kuvvetleri tarafından tahliye edilmiş olması gibi bir mana çıkarılması kabil olursa Sovyetlerin şarkî Volinya ile garbî Podolyadaki ordularını, şimalden Kiyef üzerine tazyiklerini hergün biraz daha artırmakta olan Alman kuvvetlerinin tehdidi ve cenubdan da yukarı Besarabya mıntakasından Dinyester nehrini geçerek Podolya arazisine giren Alman - Rumen kıt'alarının bu orduların yan ve gerilerini tehlikeye düşürecek bir vaziyete gelmeleri karşısında geri çekilmeğe karar vermiş olduklarına hükmedilebilir.

Dünkü Alman resmî tebliğinde şark cephesinin cenub kısmında harekâtın muvaffakiyetle inkişaf ettiğinden ve cephenin muhtelif bölgelerinde kuşatılmış olan muhtelif Sovyet teşekküllerinin imhasına devam edilmekte olduğundan bahsedilmekte olması da yukarıdaki mülâhazayı bir derece kadar teyid eder. Maamafih, elimizde bu mülâhazayı tam manasile teyid edecek başka esaslı malûmat olmadığından bu bususta kat'i bir hüküm verebilmek için hâdiselerin göstereceği yeni inkişaflara intizar edilme-

(Devamı 7 nci sayfada)

Hatayın Kurtuluş Bayramı

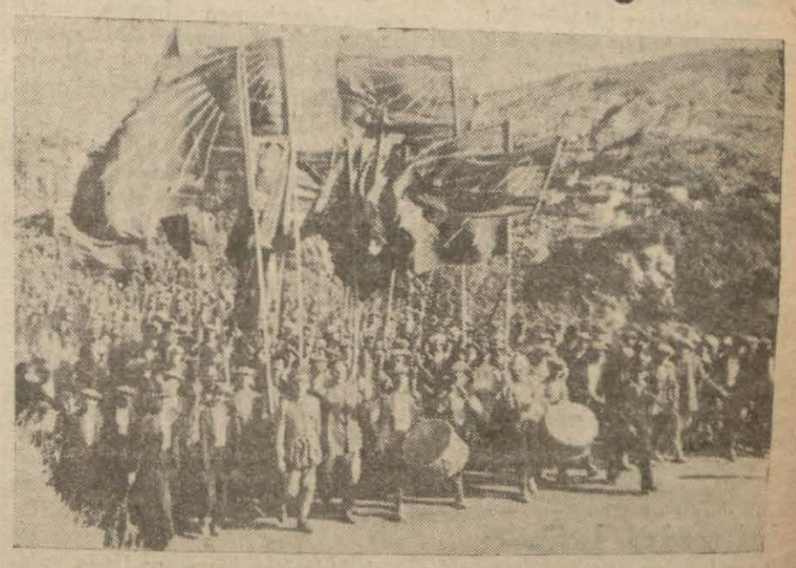

Hatayda bayram yapan halk

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Hergün

Lozan

Ekrem Uşaklıgil

Bir numaralı Büyük Muharebe bütün dünya için 1918 Teşrininde bitti. Türkiye için ise varlık mücadelesi asıl ondan sonra başladı.

Her muharebeyi muharebe meydanında kılıç kuvveti ile kazanılan zafer bitirir. Son gayretin sarfedildiği gün düşman ordusunun tamamen imha edildiği gündür.

Halbuki Türkün istiklâl mücadelesinde sarfettiği gayret düşman ordusunu tamamen imha ederek döküntülerini denizlerin öte yakasına attığı günden sonra da aylarca sürdü.

Siyasi tarihte müzakeresi en uzun süren sulh Lozan sulhü olduğu gibi bir milletin tarihinde en kat'i neticeyi vermiş olan sulh muahedesi de gene Lozan sulh muahedesidir.

Türkiye, imparatorluğunun son parçalarını da feda etmiye razı olduktan sonra münhasıran Türk ırkı ile meskûn topraklarının hududlarını milli misak ile tayin etmiş, harb meydanında zafer kılıcı ile çizmişti.

Toprak meselesi Lozanda, bir, iki, üç, beş haftalık müzakere neticesinde halledilebilirdi, bizi aylarca uğraştıran en çetin mesele asırların Avrupalı kafasına yerleştirdiği itiyadı yıkabilmek oldu.

Milli hududları içinde müstakil bir Türkiye, evet Avrupalı bunu, istikbalden daima ümid ışığı bekliyerek nihayet kabul ediyordu. Fakat milli hududları içinde müstakil bir Türkiyeye her müstakil Avrupa devleti gibi bareket edebilmek hakkı... İşte bu taleb önünde Avrupa evvelâ isyan etti.

Türk devleti ecnebilere mahsus adli, hukuki, mali ve ticari bütün imtiyazları en kuvvetli zamanında bir lütûf, bir cemile olarak vermiştir. Bu lütûf ve bu cemile, zamanına aid ne kadar isabet ve mazeret sebebi aranırsa aransın bir görüş ve hesab kıtlığından doğdu. Yerine masruf olmadığı gibi ehline de masruf değildi, asırlarca sonra bizi terakkiden, kuvvetlenmekten alakoyarak ölüme mahkûm eden bir esaret zinciri halini aldı.

Lozanda Avrupanın istediği bu zinciri belki hafifletmek, fakat esasını alakoymaktı. İmtiyazları tamamen kaldırmak istiyen Türk azmile karşılaştı.

Bir devlet beynelmilel uhud ile müstakil olarak tanınabilir. Fakat bu devlette gümrük resimlerini istediği gibi tanzim etmek, hududları içinde sakin, ecnebilerden de kendi tebaası derecesinde vergi almak ve ecnebiyi kendi mahkemelerine sevktmek hakkı yoksa beynelmilel uhud ile tanınan istiklâl sadece bir yaldızdan ibarettir.

Lozanda Türk azmi Avrupalının itiyaddan ayrılmama arzusuna galebe etti. Ve Türkiye İstiklâl Savaşının sulh müzakerelerine sadece milli hududlarını kabul ettirmekle değil, ayni zamanda da milli hududları içinde efendilik hakkını da teslim ettirerek çıktı.

Türkiye büyük tarihinde şimdiye kadar yüzlerce zafer muahedesi akdetmiştir, fakat denilebilir ki mutlak istiklâlinin vesikası, ilk vesikası yalnız Lozanda yazılmıştır.

Bu muahedenin müzakere ve Türk menfaatlerine uygun olarak idare edilmesi pek çetin oldu, hiç arkası kesilmiyen buhranlar içinde geçti.

Bir tek maddenin uzun bir celseyi işgal ettikten sonra ertesi gün tekrar masaya döndüğü zamanları pek iyi hatırlıyoruz.

Yalnız menfaat ile, yalnız iştiha ile, yalnız inad ile değil, ayni zamanda gururla da karşılaşıyorduk, konferansın akim kalması için kasdi hâdiseler çıkarmak istiyenlerin bulunduğunu da biliyorduk.

Hem bu gizli maksadları önlemek, hem de Türk dileklerini aynen kabul ettirmek muhaldi, Lozanda o muhali mümkün kıldık. Bunu şimdi Milli Şefimiz olan, o vakit murahhas heyetimizin reisi «İsmet İnönü» ne borçluyuz.

Görüş derinliğini, zamanı ve icabları kollıyabilme kabiliyeti ile birleştirebilmiş bir diplomat az bulunur, bu hasletlere sonsuz bir tahammül ve sabır kudretini ayni zamanda ekliyebilmiş olan ise enderdir.

İsmet İnönü işte bu harikayı göstertdi, gösterdiği için de dünya matbuatının yüzlerce mümessili arasında derin bir hayret uyandırdı.

Bu noktayı sabır ve tahammülün Lozan muahedesinden sonra 13 sene farkla Montrö muahedesine kadar da uzandığını yazarken birkaç gün evvel kaydetmiştik, şimdi ise yeni işittiğimiz bir başka hatırayı nakledeceğiz:

Lozanda bir Sovyet diplomatı bir sulkasde hedef olur; teşebbüs, benzer hareketlerin diğer diplomatlara karşı da tekrar edilebileceği şüphesini uyandırır. Polis müdiriyetini, ertesi gün murahhaslara mahsus otomobillerin bayraksız olarak dolaşmaları ricasında bulunmaya sevkeder ve ertesi gün görülür ki, murahhas otomobilleri arasında yalnız Türk heyetininkilerde bayrak vardır.

Çünkü bu heyetin reisi yalnız yeşil çuha örtülü müzakere masalarının değil, barut kokulu, dumanla ve ateşle örtülü sahralarda geçen çetin İstiklâl savaşının da muzaffer kumandanı idi.

Bugün 24 Temmuz.. Türk milleti içimizde daima canlı olarak yaşıyacak olan bu yıldönümünü kutluluyor.

Ekrem Usaklıgil

Londra borsası

Londra, 23 (A.A.) — Borsa, bugünkü açılışında sağlamdı. Kotlarda değişiklik yoktur. Fiatlar, yüksektir.

Resimli Makale:

Evvelâ düşünmiyen sonra düşünür

Her işin başlangıç noktası düşünmektir. Düşünmenin müddeti ne kadar çok olursa yapılacak işe hasredilecek müddet o nisbette kısalır. Muvaffakiyetle neticelenmesi ihtimali de o derece artar.

İster kendi arzunuzdan doğsun, ister başkasının telkini altında meydana gelsin. Hiçbir işe düşünmeden, geçilecek yolları hesablamadan, neticesini incelemeden atılmayınız, hiçbir teklifi derhal kabul etmeyiniz.

Çocuklarımızın Sıhhati

Çocuğun istekleri

YAZAN
Profesör Doktor
İhsan Hilmi Alantar

İsteğin iyisi de fenası da olabilir; buna göre de ya memduh veya makduh denilir; her ahlâk kitabı bu hususta yüzlerce misaller ile doludur. Her insan her istediğini yapamaz; bunun yapılmamasında şahsî ve içtimaî ahlâkın, servetin, örf ve adatın dahli vardır; kâmil bir insan içinden gelen bazı isteklerini yapmakta teenni eder ve bazılarını da hiç yapmaz; büyük bir insanı çocuktan ayırd eden mümeyyiz bir vasıf da budur; o nefsine hâkimdir; bazı arzu ve heveslerini içine bastırmasını bilir; halbuki beriki -yani çocuk- her arzunun yerine getirilmesini ister, her arzunun yerine getirilemiyeceğini, arzunun yerine getirilebilecek ve getirilemiyecek diye iki kısma ayrılmak lâzımgeldiğini ona bildirecek çocuğun en yakınlarıdır; arzularının bir kısmının reddedileceğini çocuğa vaktinde ihsas etmek gerektir; vakit geçtikten sonra ona artık bunu bildirebilmekte geç kalmış olabiliriz.

O halde ebeveyinde çocuğun bazı arzularını kabartmakla beraber bazılarını körletmek için muktazi bir enerji bulunmalıdır; bu enerji kaynağı ebeveyne göre değişir; bazı ana baba bu kaynaktan hissesini pek az almıştır; damla damla akan su kaynakları gibi.. Bazılarında ise şelâle akar gibi çok enerji vardır; bu enerjinin birinden ötekine katılması ve her işde olduğu gibi burada da itidal dairesinde hareket edilmesi daha muvafıktır. Burada ortaya çocuğun terbiye edilmesi meselesi atılmış oluyor demektir; çocuğun her arzusuna mümanaat edilmeyecek; bunlardan makul olanlar yapılacak; diğerleri reddedilecektir.

Bu yapış veya reddediş çocuk doğar doğmaz hemen tatbik sahasına çıkarılmalıdır; bir insan yavrusu doğduktan sonra ilk nefeslerini almağa başladığı zaman hemen nefes yollarının akciğerlere hava almaktan başka bir işe daha yaradığını bilmiş gibi gırtlağını da faaliyete geçirir ve onun bir takım sadalar çıkarabilen bir alet -bir nevi musiki aleti- olduğunu keşfederek ondan geregi gibi istifade etmeğe başlar, yani bağırır, ağlar.

Bu bağırtı ve ağlayışlar ilk zamanlarda hemen hemen hiçbir arzuyu ifham etmiyecek surette maksazsızdır; hani akord etmek, aletin ötesini berisini yağlıyarak denemek gibi bir şey. Fakat bir müddet sonra araya maksadlılar girmeğe başlar; çocuk artık karnı acıkınca, altı kirlenince, yüzüne sinek konunca, elini herhangi bir tahtakurusu ısırınca, bezlerin katılığı vücudunu tahriş edince, vücudu bir cenderenye girince, terleyince ve hastalanınca bağırmağa başlar, bu bağırtılar artık «beni bundan kurtarın» manasındadır; o halde meme verilerek çocuğun karnı doyurulur, altı temizlenir, cibinlik konur, bezleri elbiseleri gevşetilir, çamaşır değiştirilir, açık havaya çıkarılır ve hastalığına göre lâzımgelen tedbirler ittihaz edilir ve çocuk susar; Demek ki bağırtı bir mana ifade edince onu susturmak da vacib olur.

Bunlara mukabil bir takım bağırtılar da vardır ki burada yukarıda saydığım sebeblerden hiçbiri yoktur; bu gibi bağırtılar, sebebi bulunmıyan bağırtılardır; bunların içinde ananın, babanın ince tetkikleri neticesi dahi bulamadığı makul sebebler mevcud olsa bile birçokları sebebsizdir;

O halde böyle bağırtıları, böyle ağlamaları susturmak için neler yapmalı? Sebeb malûm olmayınca tedbir de ciddî olmaz, şöyle böyle olur; fakat ne de olsa iyi bir anne bu sebebi daha iyi aramasını bilir; çocuk aç mı, hasta mı? sancılı mı? Ateşi mi var? Terlemiş mi? Elbiseleri sıkı mı? Sıcak yerde mi kalmış, üşüyor mu? Aaltını mı kirletmiş, bir yerini bir şey mi ısırıyor, ağzı mı kurumuş? Eğer bunlardan hiçbiri yoksa o halde ağlamanın da sebebi yok demektir; öyle olunca çocuğun ağlamasının herhangi bir kapristen neş'et ettiği neticesine varılır ve o halde hiçbir şey yapılmaz; çocuk ağlamağa bırakılır.

Yazması bu kadar kolay olan bu işin birçok ana baba tarafından tatbikı pek büyük zorluklarla karşılanır; evdeki büyükler, nineler, büyük babalar, büyük teyzeler ve halalar, çocuk her ağladıkça onun mutlaka bir şeyi olduğunu, sancısı veya açlığı bulunduğunu sanırlar ve genç anneye de bunu telkin ederler; yalnız telkin ile kalsalar gene iyi.. Çocuğun ağlamasını kesmek için en kolay sandıkları vasıtalara yani çocuğa meme vermeyi evlâ bularak anneye bu hususta emir verirler «kızım çocuğun karnı acıktı. Bak dudakları ile nasıl arıyor..» diye söylenirler.

«Tahkikat» yapmadan hemen bu emri veriş, çocuğun açlığına hükmediş ve anneye hükmün icrasını emrediş hem annenin isirahati ve hem de çocuğun terbiyesi ve midesi noktasından fenadır; anne bir taraftan kendi hayatını idame ve hem de yavrusunun büyümesini temin etmek için iki defa çalışmağa, iki can için yaşamağa mecbur olduğundan kendinin şimdi her zamandan daha ziyade istirahate ihtiyacı vardır; bunun için onun çocuğunun her ağlayışında hele bu ağlayış bir sebeb altında bulunsun, bulunmasın, rahatsız olması hiç de muvafık bir iş olmaz.

Her ağladığı zaman karnı doyurulan çocuğa gelince:

1 — Çocuk bu suretle her ağladığı zaman mükâfatlandırılmış ve kendisinde terbiye hataları meydana getirilmiştir.

2 — Karnını doyurmak suretile susturulmıya uğraşılan çocuğun mide faaliyeti işkâl edilmiş olur.

Gerek birinci ve gerek ikincisi fena itiyadlara ve hazım bozukluklarına yol açtığından dolayı fenadır.

O halde evvelâ ağlamanın sebebi aranacak ve ona göre tedbir alınacak.. eğer sebeb bulunamıyorsa ve çocuğun hasta olmadığı kanaati de varsa, o halde çocuk ağlamağa bırakılacaktır; çocuk ağlar, ağlar, sonradan ağlamadan yorulduğu için susar; fakat bu meyanda kendi etrafında kendine acır gibi, kendine yardım edilecek vaziyetler gibi bir şeyler sezerse işte o zaman iş sarpa sarar; bu sarpa sarışa mâni olmak için çocuğun gidişini düz yollarda temin etmek daha iyidir.

Ağlama susturulmalı fakat bunun için müracaat edilecek vasıtalar müteaddid olmalıdır; her ağlamayı aynı vasıtaya müracaat ederek susturmağa çalışmak kısa görüş delilidir.

Yemekten zehirlenen aile

Dün, Aksarayda dört kişilik bir aile efradının zehirlenmelerile neticelenen bir vak'a olmuştur.

Aksarayda, Bostan sokağında 6 numaralı evde oturan Sedad, karısı Hanife ile çocukları Galib ve Hurşid dün yemek yedikten sonra dördü de tesemmüm alâimi göstermişlerdir.

Yedikleri yemekten zehirlendikleri tesbit edilen Sedadla ailesi efradı sıhhî imdad otomobilile tedavi olunmak üzere hastaneye kaldırılmışlardır.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA !

Dün bir dostumuz anlattı:

— Bu sabah Kadıköyünden 8,30 da kalkan vapur köprüye 15 dakikada geldi. Bu vapurun köprü iskelesine yanaşmak için kaç dakika sarfı lâzım geldiğini tahmin edersiniz? Beyhude düşünmeyin? Ben söyliyeyim? Tam on dakika!

Vapur iskelede mevcud diğer bir vapurun üstüne yanaşmak üzere hazırlandı, lâzım gelen manevralar yapıldı. Fakat muvaffak olamadı. Tekrar denize açılarak döndü ve bir teşebbüse daha giriştı, nafile! Yer dar, akıntı fazla... Hülâsa yeniden denize açıldık ve yanaşacak iskele aramağa başladık.

Bu suretle seyahat müddetine yakın bir zamanı iskeleye yanaşmaya çalışmakla geçirdik. Dışarı çıkarken hepimiz Kadıköy ile İstanbul arasındaki seyahat müddetini 15 dakikaya indirmenin lüzumsuzluğunu düşünmekte idik!»

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA !

Napolyonun vecizeleri

1. — Pohpolamayı bilen, iftirayı da bilir.
2. — Dünyanın en büyük hatibi: Şöhrettir.
3. — İnsanlar harfler gibidir. Kıymetleri yerlerine göre değişir.
4. — Ölüm rüyasız bir uykudur.
5. — Devlet adamının kalbi başında olmalıdır.
6. — Taht denilen şey, kadife ile döşenmiş bir tahta parçasıdır.
7. — Tahtlar tamir olmaz.
8. — Aptallar: Maziden
Akıllılar: Halden
Deliler: İstikbalden bahsederler.
9. — Aşk iki kişi tarafından işlenen bir budalalıktır.
10. — Aşkta yegâne zafer: Firardır.
11. — Karısı tarafından idare olunan erkek: Ne kendisi, ne de karısıdır. O hiçbir şeydir.
12. — Harb tabiî bir haldir.
13. — Muharebeleri kaybettiren muhayyeledir.
14. — Harbde, politika âleminde gibi, kaybedilen vakit geriye gelmez.
15. — Fransızlar, her zaman ve her şeye söylenirler.
16. — Her türlü (système) Fransada taraftar bulur.
17. — Fransa, Paris yüzünden mahvolacaktır.
18. — Millî duygu ve hürriyet bakımından her Fransız askerdir.
19. — İnsanları fiilleri ile ölçeriz.
20. — Bir insanın arkadaşı olmaz; saadetinin arkadaşı olur.
21. — Cesaret aşk gibidir; gıdası ümiddir.
22. — İnsanları yağlı boya tablolar gibi bol ziyada görmek lâzımdır.

Nakleden: Jale Seden

Londra Belediye Reisinin Moskova Belediye Reisine telgrafı

Londra, 23 'A.A.) — Londra belediye meclisi reisi, Moskova belediye reisine aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Moskovanın maruz kaldığı zarardan dolayı Londra halkının sempatilerini Moskova halkına bildirmenizi rica ederim. Bu gayri insani hücumların tesadüf ve tehlikelerine ayni zamanda biz de maruz bulunmaktayız. Mukavemetin verdiği iftihar duygularile sizi selâmlarız. Sonuna kadar birlikte dayanacağız. Zafer bizimdir.

İngilizler 20 bin askerle 96 bin kişilik İtalyan ordusuuu mağlûb ettiler

Nairobi, 23 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre general Cuningham, 96 bin asker ve 400 toptan mürekkeb İtalyan şarki Afrika ordusunu 20 bin kişilik bir kuvvet ve 68 topla mağlûb etmiştir.

İtalyada iki tren çarpıştı

Roma, 23 (A.A.) — Ofi:

İki tren, Baies istasyonunda müsademe etmiştir. Enkaz altından on iki yaralı çıkarılmıştır.

Afyon Valiliği

Ankara, 23 (Hususî) — Afyon Valiliğine Dahiliye Müsteşar Muavini Bicioğlunun tayini yüksek tasdika iktıran etmiştir.

Sözün Kısası

Lozan

E. Ekrem Talu

Mondros mütarekesi hükümlerini kendi canı nasıl istiyorsa öyle tefsir eden birleşik düşmanlar Türk vatanının bağrında hergün taze bir yara açıyorlardı. Bu vaziyet önünde Türkün kalbi İstanbuldan Anadoluya göçmüş, orada çarpmağa başlamıştı. Bütün Yurd, Ankarada Mustafa Kemal Paşa ile, onun etrafında toplanan azimkâr vatan büyüklerine bel bağlamış ümidle, imanla gözlerinin içine bakıyordu.

Dünyaya hâkim azametli devletlerin kışkırtıp, silâhlandırıp üzerimize saldırdıkları Yunan ordusu, Büyük Millet Meclisi hükûmetinin karargâhı olan Ankaranın birkaç kilometre yakınlarına, tâ Polatlı sırtlarına kadar sokulmuş, burasını müdafaa eden hatları zorluyordu.

Türk varlığına, Türk istikbaline, Türk istiklâline, ve bütün bunları kâfil Türk ordusunun zaferine - Tanrıya inanır gibi - inanan Mustafa Kemal ile arkadaşları bu vaziyetten asla fütur getirmiyerek, tam bu sırada bir ileri hamle daha yaptılar..

Düşman neye uğradığını bilemedi.. Gaflet gözünü açtı, fakat iş işten geçmişti. Ağırlığının bir kısmını güçlükle toplıyarak gerisin geri çekilmeğe başladı. Lâkin Türk askeri peşini bırakmıyordu, kovalıyordu.

Azametli devletlerin Türkü imhaya vasıta diye kullandıkları Yunan ordusu bir an geldi ki genç bir Türk generalinin pençesine düştü ve ilk kahredici darbeyi ondan yedi.

Düşman, o gün yerlerin dibine geçerken, muzaffer genç Türk generaline tarih, hayranlıkla, kapılarını araladı.

Zaferler tevali etti.. Yurd içinde, bütün dudaklar Mustafa Kemal, İsmet ve Fevzi Paşaları tebcil ile anıyor, vâdedilen nihai zaferi bekliyordu.

Başkumandanlık muharebesi.. Dumlupınar muzafferiyeti.. Derken, yiğit ordumuz İzmire girdi.

Vatan, baştan başa sevinçle, heyecanla çalkandı..

Türkün iradesi, azmi ve silâhı memleketin şan, şeref, namus, bütünlük ve istiklâlini kurtarmıştı.

Lâkin iş bununla bitmiyordu. Bu muazzam zaferi ve onun neticelerini Avrupaya kabul ve tasdik ettirmek lâzımdı.

Ebedi Şef, bu çetin vazifeyi en çok güvendiği adama, İsmet Paşaya verdi.

Harb meydanında düşmana ilk kahir darbeyi indiren genç Türk generali bu vazifeyi de ayni kudret, ayni deha ile başardı. Dünyanın en kaşarlanmış, en kurnaz diplomatları, bütün kuvvetini milletine inancından alan bu Türk askerinin önünde: «Pes!» dediler.

Müzakereler çok çetin olmuştu. Başkası belki de bu çetinliğin önünde yılardı. İsmet Paşa buradan da, tertemiz alnında ikinci bir zaferin eklili ile dönmüştü.

Tarihin kapıları ona, bu sefer, ardına kadar açılmıştı.

Bu şanlı hâdisedenberi bugün on sekiz yıl geçti. Ve bu on sekiz yıl zarfında Büyük İsmet İnönü gene bu yurdun ve bu milletin uğuruna, hayrına çalışmaktan, yüksek dehasını onların hizmetine koymaktan bir an fariğ olmadı.

Her bakımdan ileriliğimizi, yükseklîğimizi, genişliğimizi ve refahımızı onun hizmetlerine borçluyuz.

İnönü ve Lozanın muzaaf kahramanı bugün devletimizin de reisidir.

Şimdi o, üçüncü bir zafere daha hazırlanıyor: Bu zafer, milleti bir kat daha refaha ve azamete ulaştıracak sulhun zaferi olacaktır.

İstiklâl beratımızın onun elile imzalandığı günün bu on sekizinci yıldönümünde bütün Türk milleti can ve gönülden şu duayı ediyor:

Allah, onu başımızdan eksik etmesin!

E. Ekrem Talu

Ağaçtan düşen çocuk

Eyüpde, Akarçeşme caddesinde 36 numaralı evde oturan Mehmedin 5 yaşlarındaki oğlu Muammer dün evlerinin bahçesindeki ağaçtan dut toplarken yedi metre irtifadan düşmüş, başından yaralanmıştır.

Yaralı çocuk Balat hastanesine kaldırılmıştır.

Vapur - motör müsademesi

Dün saat 15.30 da köprüden Boğaza gitmekte olan Şirketihayriyenin 65 numaralı vapuru Beşiktaş iskelesi önünde Feyzibahri motörüne çarpmıştır. Bu müsademe neticesinde motör hasara uğramıştır.

TAKVİM

TEMMUZ		
Rumi sene 1357 — Temmuz 11	24 — Resmi sene 1941	Arabi sene 1860 — Hazır 80

PERŞEMBE

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	C. Âhir 29	İMSAK S.	İMSAK D.
5	49		8	41
9	15		7	07

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
V.	18	20	17	17	20	33	22	28
E.	4	46	8	44	12	—	1	53

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Hindi Çini istilâ mı ediliyor?

Japonya ültimatom verdi

Amerikanın Japonyaya bir ihtarı

Uzakşarkta vaziyet vahamet kesbetti

Uzakşarkta Japonyanın takib edeceği hattı hareket ve hedef şimdi tavazzuh etmiş bulunmaktadır. Japonya Rusyaya saldırmaktan ziyade Hindi Çini ile meşgul olmağa karar vermiştir. Gelen haberlere göre Hindi Çini vaziyeti etrafında Vişi hükûmetile temaslara başlamıştır.

Londra Vişi'ye hücum ediyor

Londra haberlerine göre ise Mareşal Peten bu hususta Japonlara müsaadekârlık göstermeğe razı olmuştur. Bu suretle Japonya Hindi Çinide bir takım deniz ve hava üsleri elde etmeğe çalışacaktır.

Londra bu yüzden Vişiye çok ağır hücumlarda bulunmakta ve şu mütaleayı ileri sürmektedir:

«Mareşal Peten Fransız imparatorluğunu müdafaaya söz vermişti. Fakat bu sözünü ancak Suriyeye karşı tutmuştur. Japonlar ve Mihver mevzuubahs olduğu zaman Peten bunu düşünmemektedir.»

(Radyo gazetesi)

Eden'in beyanatı

Londra, 23 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında hariciye nazırından cenubi Pasifik vaziyeti hakkında beyanatta bulunması istenilmiştir. B. Eden şu cevabı vermiştir:

İngiliz hükûmeti Japonyanın cenub Hindi Çinisinde deniz ve hava üsleri elde etmek için bir harekete tevessül niyetinde olduğu hakkında ısrarla gelen haberler [illegible] olmaktadır. Bu haberler Japon [illegible] Çini ve Siyam meselesi hakkında Büyük Britanyaya karşı başladığı neşriyatla aynı zamana tesadüf ettiği için bilhassa manidar bulunmaktadır. Buna binaen bu vesileden istifade ederek Büyük Britanyanın bu memlekete karşı bazı niyetleri mevcud olduğu hakkındaki haberlerin tamamen asılsız olduğunu bildirmekle bahtiyarım.

Hindi Çini'de

Hanoi, 23 (A.A.) — Verilen malûmata göre, Hindi Çini hükûmeti Cumartesi günü Japonya büyük elçisi tarafından Vichy'de yapılan bazı teşebbüsler üzerine Hanoi'ye dönmüştür. Bu teşebbüsler Japonyanın cenubi Hindi Çinide yayılması hakkındadır.

Hindi Çinideki Japon askeri heyetinin şefi general Sumitsa'nın fevkalâde mühim taleblerde bulunduğu zannediliyor.

Ültimatom

Vaşington 23 (A.A.) — Reuter:

Öğrenildiğine göre Japon hükûmeti Hindi Çininin tamamile Japonya tarafından askerî işgal altına alınmasını taleb eden 24 saat müddetli bir ültimatomu dün Hindi Çini hükûmetine vermiştir.

Amerikanın ihtarı

Vaşington 23 (A.A.) — Hariciye müsteşarı M. Welles, bu akşam saat 20 de Japon büyük elçisi amiral Nomura'yı kabul etmiştir.

M. Nomura, hariciye nezaretinde sık sık görülen bir zat değildir ve hariciye nezaretine davet edildiği haberi tam Amerika'nın Japonyaya yeni bir ihtarda bulunmağa hazırlandığını gösteren alâmetlerin çoğaldığı bir zamana tesadüf etmektedir.

Amerika hükûmeti, Pasifiği tehdid eden askeri harekât münasebetile burada sulhün muhafazasile Amerikanın alâkadar olduğunu Japonyaya ihtar edecektir.

Vaziyet ciddî

Vaşington 23 (A.A.) — Meb'usan meclisi harbiye encümeni reisi M. May, encümenin bütün yaptığı toplantıdan sonra beyanatta bulunarak demiştir ki:

Enternasyonal vaziyet, halkın umumiyetle zannetmekte olduğundan daha ciddidir ve süratle vahimleşmektedir.

Amerika bahriye nazırının sözleri

Vaşington, 23 (A.A.) — Bahriye nazırı albay Knox, bugün gazeteciler toplantısında demiştir ki:

Uzakşarktaki son inkişaflara Japonyada sansür konulmuş olması, dünyanın o kısmında yeni askeri hareketlerin vukubu[illegible]nı gösterir. Oralarda bir hareket bekleyiniz. Hem de bu hareket pek kısa bir zamanda vukubulacaktır.

Diğer bir suale cevab veren albay Knox, şöyle demiştir:

Pasifikteki Amerika donanması, Amerikanın Uzakşark siyasetini tatbik etmek için icab edecek her şeyi yapacak vaziyettedir.

Fransızlarla müzakereler

Hanoi, 23 (A.A.) — Royter bildiriyor:

Fransız Hindi Çini umumi valisi amiral Decoux ile Japon askeri heyeti reisi general Sumita, hükûmetlerinden yeni talimata intizaren Japon metalibatının tatbikatına aid hususatı müzakere ediyorlar.

Japonyanın talebleri

Hanoi, 23 (A.A.) — Royter.

Resmen teyid edildiğine nazaran Japonyanın Vichy büyük elçisi cenub Hindi Çinisinde bazı kolaylıklar taleb etmiştir. Bu hususta henüz tafsilât mevcud değildir.

Hatayın Kurtuluş Bayramı coşkun heyecanla kutlandı

Kahraman ordumuzun geçişi on binlerce Hataylı tarafından tezahüratla karşılandı

Antakya 23 (A.A.) — Hatayın kurtuluş bayramı bugün bütün Hatayda en coşkun tezahüratla kutlanmaktadır. Bu münasebetle Antakyada şehir baştan başa millî renklerimizle süslenmiş, Ebedî ve Millî Şeflerin büstlerine yüzlerce çelenk konmuş ve güzel bir geçid resmi yapılmıştır. Merasimde başta valimiz Sökmensüer olmak üzere tuğbay Şükrü Kanadlı, Hatay meb'usları, Adana ve Maraş heyetlerile on binlerce halk hazır bulunmuştur. Törene İstiklâl marşile ve şanlı bayrağımızın şeref direğine çekilmesile başlanmış ve bunu valimizin bugünü canlandıran çok heyecanlı bir nutkile Hatay mebusu Cevdetin bir hitabesi takib eylemiştir.

Kahraman ordumuzla mekteblileri gençlik teşkilâtı ve esnaf birliklerinin geçişleri bu merasimde hazır bulunan on binlerce Hataylının en içten sevgi tezahürile karşılanmıştır.

Bundan sonra valimiz Hatayın Meçhul Şehidler abidesinin açılış törenini yapmıştır.

Deniz sporları

Antakya 23 (A.A.) — Bugün Hatayın kurtuluş bayramı münasebetile İskenderunda 6 bölgenin iştirakile büyük deniz sporları yapılmıştır. Akşam da vali konağında 700 kişilik bir gardenparti verilecek ve gardenpartiye millî kıyafetlerile köylülerimiz de iştirak edecekleridir.

İzmirlilerin Millî Şefe saygıları

İzmir 23 (Hususî) — Belediye Reisimiz doktor Behçet Us bu Cumartesi günü Ankaraya giderek Millî Şefimize İzmirlilerin saygılarını sunacak ve İzmiri şereflendirmelerini rica edecektir.

Bundan başka belediye reisimiz Başvekilimiz Dr. Refik Saydamdan fuarı açmasını diliyecek, Vekilleri ve meb'usları fuara davet edecektir. Doktor Behçet Us radyoda fuar, İzmirin imarı ve faaliyeti hakkında bir de konferans verecektir.

Dünkü Sovyet tebliğleri

Muannidane muharebeler devam ediyor

Moskova, 23 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından dün akşam neşredilen tebliğ:

22 Temmuzda kıt'alarımız, Petrozavodsk, Porkhof, Smolensk ve Jitomir istikametlerinde büyük muharebeler vermişlerdir.

Cephenin sair kısımlarında kıtaatın vaziyetinde ehemmiyetli bir değişiklikler olmamıştır.

22 Temmuzda hava kuvvetlerimiz 87 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir, 14 tayyaremiz kaybolmuştur.

Mütemmim malûmata göre, 21/22 Temmuz gecesi Alman tayyareleri tarafından yapılmağa teşebbüs edilen kütle halinde akın esnasında 22 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Alman bayrakları yarıya çekilmiş

Londra, 23 (A.A.) — Royter:

İyi malûmat alan bitaraf kaynaklardan gelen haberlere göre, Baden kolordusunun şark cephesinde verdiği zayiat münasebetile Constanz'da ve Baden vilâyetinin diğer şehirlerinde Alman bayrağı yarıya indirilmiştir.

Anglo - İranian şirketi Japonyaya petrol vermiyor

Londra 23 (A.A.) — Hariciye müsteşarı Mister Law, dün Avam Kamarasında sorulan bir suale cevab vererek Anglo -İranian petrol kumpanyasının, Japonya ile aktedilmiş olan 1940 tarihli anlaşmanın feshedilmiş olduğunu bildirdiğini söylemiştir. Bu anlaşmaya göre mezkûr kumpanya Japonyaya senede 1 milyon varil petrol satmak mecburiyetinde bulunuyordu.

Boğazlar

Montrö zaferi yıldönümünün hariçte akisleri

"Türkiye Boğazları azim ve cesaretle müdafaa edecek,,

Montrö mukavelesinin imzası yıldönümü Avrupada da akisler uyandırmıştır.

Macar radyosu bu mukaveleden bahsederken demiştir ki.

«— Son zamanlarda bir takım devletler Boğazlara göz dikmişlerdi. Bunlar bilsinler ki Türkiye Boğazları şimdiye kadar nasıl müdafaa etmişse, şimdiden sonra da aynı şekilde azimle ve cesaretle müdafaa edecektir.

Bükreş radyosu da şunları söylemiştir:

«— Boğazlar hakkında bir müddet evvel dışarıda bazı emeller beslenmişti. Karadeniz ve Akdenize açılan Boğazların bir hücuma uğramasına Türkiye mahal bırakmıyacaktır.»

(Radyo gazetesi)

Libyada harekât

Kahire 23 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libyada: Tobruk mıntakasında devriyelerimizden biri dün gece çok derin bir nüfuz hareketi yapmıştır. Düşmanla mühim bir müsademe vukubulmamışsa da düşmana bir miktar zayiat verdirilmiştir. Bizim zayiatımız hafiftir.

Diğer cephelerde kaydedilecek bir şey yoktur.

Bulgar Başvekili Romadan ayrıldı

Roma, 23 (A.A.) — Stefani ajansından:

Bulgar başvekili Filoff ile Bulgar hariciye nazırı Popoff, saat 12.30 da Bulgaristana dönmek üzere Osti istasyonundan hareket etmişlerdir.

San'atkâr Afife Dün öldü

Türk sahnesinin ilk kadın san'atkârı Afife, dün mahrumiyet ve ıztırab içinde kıvrandığı Bakırköy emrazı akliye hastanesinde hayata gözlerini kapamıştır.

Afife, müteassib, muhafazakâr bir muhitte ilk defa sahneye ayak atmak cesaretini göstermiş ve san'at uğurunda kendini feda etmiş feragatkâr bir Türk kadınıdır. Senelerdenberi sefalet ve ıztırab içinde yaşıyordu. Nihayet 8 ay evvel tekrar hastaneye yatmış ve müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bugün Bakırköyünden kaldırılacaktır. Allah rahmet eylesin.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Moskova tekrar bombalandı

Mühim Alman tayyare teşekkülleri dün gece yeniden Moskovadaki askeri tesisatı bombardıman etmişlerdir. Ağır ve en ağır çapta bombalar hedeflere isabet ettirilmiştir. Çok büyük tahribat olmuştur. Çok miktarda yangın bombaları da atılmıştır.

Bundan evvelki gece çıkarılan yangınların elân söndürülmemiş olduğu görülmüştür.

İngiliz sahilleri açıklarında Alman savaş tayyareleri beş bin tonluk bir ticaret gemisini batırmışlardır.

Dün gece Humberdeki liman tesisatına, İngilterenin doğu cenubunda bulunan muhtelif tayyare meydanlarına taarruzalr yapılmıştır.

Finlerin muvaffakiyetleri

Helsinki, 23 (A.A.) — Salâhiyetli bir membadan bildirildiğine göre son 24 saat içinde Finlandiya kıt'aları şark cephesinde yeni büyük muvaffakiyetler kazanmışlardır. Bir Fin hücum müfrezesi Ladoga gölünün şarkında ve Sovyet topraklarında kendisine adedce çok üstün 3000 kişilik bir düşman alayını imha ve ayni zamanda muhtelif cinsten harb malzemesi iğtinam etmiştir. Cephenin müteaddid kısımlarında mühim Sovyet teşekkülleri ihata edilebilmiştir. Diğer taraftan Sovyet Karelisinde sevkulceyş bakımından ehemmiyeti haiz birçok yerler işgal edilmiştir. Düşmanın bütün cephe boyunca çekilmek ve yeni mevzilerde yerleşmek teşebbüsünde bulunduğu zannedilmektedir.

Leningrad, Moskova, Kiyef

Şark cephesinde askeri harekât inkişaf etmektedir. Alman kuvvetlerinin Leningrad, Moskova ve Kiyef üzerine yürüdüklerini Moskova dahi kabul etmektedir. Bu sebeble bu şehirlerin pek kısa bir zamanda düşeceği tahmin olunmaktadır. Fakat, Almanların Moskova gerilerinde muvaffak olup olmayacakları henüz şüphelidir. Berline göre Ruslar son günlerdeki harekâtta ihtiyat kuvvetlerini de kullanmış bulunmaktadırlar. (Radyo gazetesi)

Merkezde

Alman ordularının merkez cephedeki hareketleri göstermektedir ki Almanlar iki demiryolunu, şarktan garba varan demiryolile Moskovadan Leningrada giden ikinci şimendifer hattını vurmağa gayret etmektedirler. Bu suretle mareşal Voroşilofun şimal kuvvetlerinin Moskova ve şarka ric'at hatları kesilerek bu kuvvetlerin imhası gayesi güdülmektedir.

(Radyo gazetesi)

Alman harekâtı inkişaf ediyor

Gelen haberlere göre Alman harekâtı Smolensk şimal doğusunda şehre 160-170 kilometre mesafede bulunan Orlof bölgesine kadar inkişaf etmiştir. Bu haberler doğru ise Alman hedefi doğrudan doğruya ya Moskova ve Kalenin şehirleridir. (Radyo gazetesi)

Fransız gönüllüleri

Vichy 23 (A.A.) — Ofi:

Bolşeviklere karşı harbe iştirak edecek olan Fransız gönüllü lejyonuna mensub büyük ve küçük cüzütamların kadrosunu Fransız gönüllü subayları teşkil edecektir. Bu cüzütamlar Fransız kumandanlığı altında bulunacak ve Fransız kumandanlığının emirlerine itaatle mükellef bulunacaklardır. Her sınıftan teşekkül edecek olan büyük Fransız kıt'aları bolşevik Rusyaya karşı harbeden müttefik kuvvetlerin başkumandanlığı emrinde bulunacaktır.

Bir Sovyet fırkası imha edildi

Berlin 23 (A.A.) — Smolensk mıntakasında 20 Temmuzda cereyan eden şiddetli muharebelerde bir Sovyet fırkasının tamamı ihata edilmişti.

Bolşeviklerin ümidsizce yaptıkları çıkış hareketleri şiddetli muharebelerden sonra Alman piyadeleri ve tankları tarafından tardedilmiştir.

Sıkı saflar halinde taarruz eden Sovyetler daha Alman hatlarına varmadan mitralyöz ateşile yere serilmişlerdir. İki gün süren muharebelerden sonra Sovyet fırkasının tamamı imha edilmiştir.

SİYASET ÂLEMİNDE

Gemisini kurtarana kaptan derler

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bu harbin arzettiği türlü hususiyetler ve garabetlerden zaman zaman ve sırası düştükçe bahsediyoruz. Bugün, bu silsileye bir yenisini daha ilâve etmek fırsatı hâsıl olmuş bulunuyor.

Malûm olduğu üzere Almanyanın Sovyet Rusyaya karşı harekete geçmesi, İngilterenin Sovyet Rusya ile derhal bir anlaşma yapmasını intaç etti. Bu, ilk beyanlara göre bir ittifak değildi. Az zaman sonra İngiliz başvekilinin bir hitabesile hakiki mahiyetini gösterdi. Anlaşıldı ki, itilâfnamenin akdi sıralarında buna verilmiş olan mana ve mahiyet yanlış olmuştur. İngiltere hükûmeti bunu bir ittifak addetmektedir. Yalnız, söz arasında müphem kalmış bir nokta göze ilişmiştir. Ve sonradan da tasrih edilmemiştir. Müphem kalan bu nokta, ittifakın tarafları hakkındaki ifade ihtiyatıdır. Taraflardan bir tanesinin İngiltere olduğu açıktır. Diğer tarafın Sovyet Rusya olduğu da meydanda bulunmakla beraber, bu ittifaknameden bahsolunurken karşı tarafın Rus milleti olduğunun kaydedilmesi âkidler arasında bir tefrik yapılmak istendiği hissini doğurur gibi olmaktadır.

Üzerinde durmıya lüzum hissetmeden sadece işaret etmekle iktifa ettiğimiz bu noktadan sonra bir diğerine temas etmek zaruridir: Gene bundan birkaç gün evvel bir İngiliz ajansı, İngilterenin Finlândiya ile şimdilik münasebetlerini kesmiyeceğini, fakat bu hususta ileride karar vermek hakkının mahfuz tutulduğunu, hâdiselerin seyir ve inkişaflarına göre hareket edileceğini bildirdi.

Finlândiya Sovyet Rusya ile harb halindedir. İngiltere de Sovyet Rusyanın Alman - Rus harbi müddetince müttefikidir. Düşmanın düşmanı benim dostumdur nazarivesine göre Finlândiya İngiltere ile harb halinde bulunur bir memleket telâkki edilmesi lâzım gelirken bu, yapılmadı. Ve ortaya, bu münasebetle, eski nazariyeyi değiştiren muaddel bir formül çıktı:

Düşmanımın düşmanı her zaman düşmanım değildir, formülü ki birçok milletlerin vaziyetini de çerçevesi içine almaktadır.

Görülüyor ki hâdiselerin teakubü karşısında milletler arası münasebetlerin dünkü şekilleri ne olursa olsun, araya hakiki tezadların hulûl etmesile, ayni istikamet ve ayni mahiyeti muhafaza edemiyorlar. Bazılarının ahde vefasızlık, hattâ kahbelik olmak üzere vasıflandırdıkları bu bedahate realite diyenler çoktur.

Bu da gösteriyor ki dünya yüzünde esaslı bir kıymet değişikliği ve telâkki inkılâbı vardır. Bütün hüner, vaziyeti günün realitesine uydurmaktadır. Bu fikri, atalarımız çok daha evvel şu şekilde ifade etmişlerdi:

Gemisini kurtaran kaptandır.

Selim Ragıp Emeç

Eski Irak Başvekili Türkiyeye geliyor

Tahran, 23 (A.A.) — Royter:

Sabık Irak başvekili Raşid Ali, bir müddet evvel refikasının ve çocuklarının iltica ettiği Türkiyeye gitmek üzere dün Tahrandan hareket etmiştir.

İngiliz - Rus görüşmeleri

Londra 23 (A.A.) — Sovyet büyük elçisi M. Maiski, Moskovadan bugün dönen general Galikof ile amiral Karlamof olduğu halde öğleden sonra hariciye nazırı M. Eden'le görüşmüştür.

Gece vazife görecek liman memurlarına ücret verilecek

Ankara, 23 (Hususî) — Geceleri vazife görecek liman memurlarına verilecek ücret hakkındaki talimatname Heyeti Vekilece tasdik edilmiştir. Gece mesai ücreti tahsisatı şu miktar üzerinden tevzi edilecektir:

Şube şeflerile mıntaka liman reislerine ve vekillerine her nöbetçi kaldıkları gece için 100, inzibatı temin ve kontrola memur olanlarla fen memurlarına, kontrolörlere ve tali liman reisliklerine, vekillerine 75, müstakillen çalışan liman memurlarına, vekillerine 50, liman memurlarına ve vekillerine ve makinistlerine 40, tayfa ve odacılara 30 ar kuruş verilecektir.

Bu talimatname 1941 mali yılı başından muteberdir.

Odesa bombalandı

Berlin 23 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

22 Temmuzda Alman harb tayyareleri Odesa limanına hücum etmişlerdir. Büyük yangınlar çıkarılmış ve şehrin garbındaki askeri hedeflerde infilâklar vukubulmuştur. Petrol limanında petrol depolarına da isabetler vâki olmuştur. Limanın bu kısmında arkasından büyük yangınlar çıkan bir çok infilâklar müşahede edilmiştir.

30.000 Fransız esiri serbest bırakıldı

Paris 24 (A.A.) — 1914/1918 harbine de iştirak etmiş ve serbest bırakılmış olan 30,000 Fransız harb esiri Charlons-sur-Marne'a varmışlardır.

Bu kafile, Mareşal Petain namına hükûmet mümessilleri tarafından istikbal edilmişlerdir.

Sovyetlerin Romanyadaki sefaret erkânı

Erzurum, 23 (A.A.) — Sovyetlerin Romanyadaki sefaret erkânı ve memurininden mürekkeb 160 kişilik bir kafile dün sabahki trenle buraya gelmiş ve burada bir müddet kaldıktan sonra ihzar edilen otomobillerle Sarıkamışa gitmişlerdir. Misafirler Sarıkamıştan itibaren trenle yollarına devam edeceklerdir.

Sabahtan Sabaha:

Lausanne'ın asıl manası

Karlofça, Besarofça, Hünkâr İskelesi gibi muahedenamelerle başlıyan Osmanlı bozgunları Avrupanın bu imparatorlugu parçalamak ve paylaşmak kararında birleşememesi sayesinde Berlin ve Paris kongrelerinde bir durgunluk ve için için çökme devrine kavuştu. O iki kongreden sonra Avrupanın büyük devletleri için imparatorluk bir siyasi nüfuz sahası oldu. 1908 de Çar ve Kayserin (Reval) konuşmalarını takib eden 10 Temmuz inkılâbı (hasta adam) yaftası yapıştırılan Osmanlı imparatorluğunu biraz hareke e getirdi. Dalmaçya eteklerinden Aden kıyılarına ve Çadgölü sahrasına kadar arzın üç kıt'asına yayılan koca imparatorluk kımıldar gibi oldu. Fakat bu iklimleri kadar ırkları da karışık imparatorluğun yamalı bohçaya benziyen sathı üzerinde inkılâbcılar bile şaşkına dönmüşlerdi. Her odasında başka milletten bir kiracı oturarak tasarruf iddia ettikleri bu köhne Osmanlı konağını nasıl tamir edeceklerdi. Buna düşünmeye zaten vakit kalmadı. Trablus muharebesi, Balkan muharebesi ve nihayet Büyük Harb batarya ateşi ile bu köhne konağı yerle yeksan etti. Nihayet (Sevr) muahedesi imparatorluğu başı taçlı bir köle kıyafetine sokmuştu. Tarih bu akibetin mes'ullerini arar-sa bunu ferdlerden ziyade Türk milletinin vicdanına, idrakine girip onu milli varlıklarından tecrid eden Mystique telkin ve temayüllerde bulacaktır.

Geçen Büyük Harb, Osmanlı devlet adamlarının gafletine nihayet verecek ve yaranın üstünü timar etmek değil, içini temizleyip hürafe ve vahimelerden kurtaracak bir neşter olabilirdi. Fakat kendini hâlâ (zillullah) gören sultan ile hemfikirleri imzaladıkları (Sevr) muahedesile (Devleti edeb müddeti Osmaniye) nin beka bulacağına hâlâ inanıyorlardı. Ayni tarihin 19 Mayısında Samsuna ayak basan Mustafa Kemal Osmanlı camiası denilen bu garib halita ve perişan harita içinde Türk milletinin asıl ruhunu, temiz çehresini bütün berraklığile gördü ve ona tasarruf etmeye, onun namına muahedeler yapmaya kalkan gafillere ilân etti ki bu toprağın sahibi vardır. O da Türk milletidir.

İşte İstiklâl Muharebesi, Mudanya mütarekesi ve nihayet Lozan muahedesi bu hakikatin tam ifadesidirler. Milletin makûs talihini İnönünde yenen Yavuz İsmet sadece bunu tahakkuk ettiren Türk diplomatı değil, Atatürkle beraber tarihin Türk milletine mukadder kıldığı efendilik payesini müstevlilerden ve gasıblardan zorla koparıp millete iade eden ve ona medeni millet çehresi veren en büyük Türk inkılâbcısıdır. Lozanı böyle anlıyalım.

Buchan Cahid

Şehir Haberleri

Yerli mallar sergisi Eylûl'da açılacak

Serginin açılışı, İzmir fuarile ayni zamana tesadüf etmemesi için tehir edildi, Bu sene serginin Taksim stadyomunun bulunduğu sahada açılması düşünülüyor

Milli Sanayi Birliği Yerli Mallar sergisinin açılması için teşebbüslere geçmiştir. Fakat İzmir enternasyonal fuarının Ağustos ortalarında açılması üzerine İstanbuldaki sergiye iştirak edecek firmaların vaziyeti de bahis mevzuu olmuştur. Alâkadarların ifadesine nazaran ayni zamanda iki serginin açılması firmaların iştiraki bakımından da güçlüğü mucib olduğundan şehrimizde açılacak serginin İzmir enernasyonal fuarından sonra açılması münasib görülmektedir. Bu vaziyette Yerli Mallar Sergisi Ağustos sonlarında veyahud Eylûl bidayetinde açılabilecektir.

Diğer taraftan serginin açılabilmesi hakkında da İktisad Vekâlâtine müracaat edilmiştir. Vekâlâtten müsbet cevab geldiği takdirde derhal lüzumlu tesisatın yapılmasına başlanacaktır. Sergi mahalli için de iki yer münasib görülmektedir. Bunlardan birisi Yerli Mallar Sergisinin her sene açıldığı Galatasaray Lisesi ve diğeri ise Taksim stadının bulunduğu sahadır.

Zeytinyağını pahalı satanlar cezalandırılacak

Piyasada zeytinyağı fiatlarının gittikçe şiddetlenen bir şekilde yükselmesi üzerine Fiat Mürakabe Bürosu harekete geçmiş ve bu hususta tetkiklere başlamıştır. Diğer taraftan ortada malların fiatlarını yükseltecek büyük bir sebeb görülmediği için fazla fiat istiyen satıcılar hakkında kanunî takibata geçilmesine karar verilmiştir. Bunun için Mürakabe Bürosu İaşe Umum Müdürlüğünden yardım istemiştir. Mürakabe Bürosunun memurları İaşe Umum Müdürlüğünün tavzif edeceği memurlarla teşriki mesai ederek piyasayı sıkı bir kontrola tâbi tutacaklardır. Yapılan tetkikler komisyon toplantısında görüşülecek ve fiatlar tesbit edilecektir.

Kadın yüzünden arkadaşını bıçakladı

Evvelki gece, Beyoğlunda kanlı bir vak'a olmuş, bir genç sarhoşluk yüzünden diğer bir şahsı bıçakla yaralamıştır.

Beyoğlunda, Yenişehirde oturan makinist Mehmed, evvelki gece Serçe sokağındaki Celâlin kahvesine gelmiş ve burada ocakçılık yapan Niyazi ile birlikte oturup rakı içmeğe başlamıştır. Kahvede bir müddet kafaları çeken Mehmedle Niyazi bir ara bir kadın meselesinden dolayı kavgaya tutuşmuşlar, bu esnada Mehmed bıçakla Niyaziyi vucudünün muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, carih Mehmed yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Verem Mücadele Cemiyetinin teşekkürü

İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyetinden:

Cemiyetimizin yeniden küşad ettiği Beykozdaki Subaşı verem dispanseri fakir hastalarından beherinin ayda on beşer lira vermek taahhüdile gıdalarını temin etmek lûtfunda bulunan Tan sineması sahibi Bay İsmail Sekban, Opera sineması sahibi Bay Kadri Cemal, Eczayı tıbbiye deposu sahibi Bay Agob Mikailyan ve eshabı emlâkten Bayan Feride Kozikoğluna Cemiyetimiz namına teşekkürü bir borç biliriz.

Meydana çıkarılan fuhuş yuvası

Zabıta, dün Fatihte bir müddettenberi faaliyette bulunan bir gizli fuhş yuvasını meydana çıkararak sahibini müddeiumumiliğe teslim etmiştir.

Sabıkalı randevuculardan Cevahir adında bir kadının son günlerde Fatihte Mutaflar caddesinde 1 numaralı evi kiralıyarak burasını bir fuhş yuvası haline getirdiği zabıtaca tesbit edildiğinden dün burada ani bir araştırma yapılmıştır.

Yapılan taharriyat neticesinde evde birtakım uygunsuz kadınlar bulunmuş, keyfiyet bir zabıt varakasile tesbit edilerek Cevahir, randevuculuk suçundan adliyeye verilmiştir.

Adliyede 10 lira maaşlı kâtibler 15 liraya terfi ediyorlar

Dün akşam Ankaraya hareket eden Adliye Vekili, zam lâyihasının Mecliste olduğunu, ihtikâr davalarına süratle bakıldığını söyledi

Adliye Vekili Hasan Menemencioğlu, dün öğleden evvel adliyeyi ziyaret ederek, bir müddet müddeiumumî Hikmet Onatın odasında meşgul olmuştur. Adliye Vekili bu arada gazetecileri de kabul ederek, sorulan iki suale karşı aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— Büyük Millet Meclisinde bulunan adli teşkilât lâyihasile 10 lira maaş almakta olan kâtiblerden 166 sının maaşı 15 liraya çıkarılmıştır. Büyük Millet Meclisinin önümüzdeki içtimaında müzakere edilecek olan bu kanun lâyihasının kabul olunacağını ümid ediyorum. Kâtiblerin alelûmum terfihi işi yapılacak ıslahata dahil değildir.

Milli korunma kanunu ile ihtikâr cürümleri için gayet serî bir muhakeme usulü kabul edilmiştir. Bu kanunun şumulü dahilinde bulunan davalara bakan mahkemelerimiz gayet hassas hareket etmektedirler. Kendilerine tevdi edilen işleri süratle neticelendirmektedirler. Esasen bu kabîl davaların miktarı o kadar çok değildir. Bu kanunun terhibî tesiri olduğu kadar, ihtikârı önleyici tesiri olduğu da kabili inkâr değildir.»

Adliye Vekili dün akşamki trenle beraberinde Kalemi Mahsus Müdürü Şakir Aksu olduğu halde Ankaraya hareket etmiştir. Vekili Haydarpaşa garında Müddeiumumî Hikmet Onat ve adliye rkânı uğurlamışlardır.

Sürpagobdaki define hâlâ aranıyor

Bir haftadanberi Sürpagob mezarlığında aranmakta olan define, bu saha bir hayli kazıldığı halde gene bulunamamıştır.

İki gündür yapılan hafriyata radyestezi mütehassısı olduğunu iddia eden Rus mühendislerinden bir zat da iştirak etmektedir.

Evvelce de yazdığımız gibi iki mütehassısla mevhum define varisleri arasında bir anlaşma yapılmış ve mukavele Noterlikçe tesçil edilmiştir.

Bu mukavelenameye nazaran definenin bulunmasında âmil olacak olan radyestezi mütehassısına bu gayret ve emeğine mukabil definenin yüzde onu terkedilecektir.

Mukavele taraflar arasında dün imza edildiğinden, sabahtan itibaren araştırma faaliyetine büyük bir hızla devam olunmuştur.

Diğer bir arkadaşının da iştirakile harekete geçen radyestezi mütehassısı, muazzam definenin sureti kat'iyede elde edileceği kanaatindedir. Mütehassıs, bilhassa bir nokta üzerinde durmakta ve burasını açtırtmaktadır.

Adliyeye verilen muhtekirler

Fiat Mürakabe Komisyonu dün öğleden sonra mutad toplantılarından hariç olarak fevkalâde bir toplantı yapmış ve bu arada bazı muhtekirleri adliyeye teslim etmiştir. Adliyeye verilenler arasında kilosu 180 kuruş olan ayı üzümünü çay yerine ve 11-12 liraya satan bir çaycı, pazenleri normal fiatların üstünde satışa çıkaran bir manifaturacı ve elindeki sedef düğmeleri «yok!» diye satışa çıkarmıyan bir tuhafiyeci bulunmaktadır.

Emniyet Umum Müdürünün temasları

Şehrimizde bulunmakta olan Emniyet Umum Müdürü Osman Sabri Adal dün öğleden sonra vilâyete gelerek bir müddet meşgul olmuştur.

Emniyet Umum Müdürü vilâyette Örfi İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artınkal ve Vali Lûtfi Kırdar ile görüşmüştür.

Bir kömür muhtekiri daha

Galatada, Kürkçükapı iskelesinde Mehmed adında bir kömürcü kömür satışlarında kilo başına 2 kuruş fazla fiat isterken cürmümeşhud halinde yakalanmıştır. Müşteri kayıktan mal aldığı için toptan fiat olan 5,5 kuruş vermek istemiş, kömürcü ise perakende fiat üzerinden satış yapmakta ısrar etmiştir. Bu vaziyet karşısında ihtilâf Fiat Mürakabe Bürosuna intikal etmiş ve Büro kömürcü aleyhinde milli korunma kanununa göre takibata geçmiştir.

Yeni çıktı

Türkiyenin en mühim eseri

Değişen Dünya

A. Hamdi Başar

Harbler ve ihtilâller - Kapitalizmin doğuşu ve batışı - Yeni dünya nizamının ana prensipleri.

— Fiatı: 80 kuruş —

Bir katil 5 aya mahkûm oldu

Bir müddet evvel Eyübde Defterdarda işlenen bir cinayetin muhakemesi birinci ağırcezada dün neticelenmiştir.

Hâdisenin suçlusu Tahsin Durmazgider, bir akşam Hamdi ve kardeşi Osman isimlerindeki arkadaşlarına misafir gitmiş, birlikte içip eğlenmişlerdir. Bilâhare Tahsin evine dönmek üzere ayrılmış, fakat Osmanla Hamdi sokakta Tahsinin yolunu keserek, üzerine çullanmışlar ve soymağa teşebbüs etmişlerdir. Tahsin de nefsini müdafaa için bıçağını çekmiş ve Osmanı öldürmüş, Hamdiyi de yaralamıştır.

Mahkeme, hâdisenin sureti cereyanını nazara alarak, suçluyu tahfifen 5 ay 17 gün müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Boğulmaktan kurtarılan çocuk

Şehremininde, Seyidömer mahallesinde Selvi meydanında 6 numarada oturan Abidinin 4 yaşındaki oğlu Halid, evvelki gün evlerinin civarındaki arsada oynarken, metruk bir kuyuya düşmüştür.

Etraftan yetişelnerin yardımile boğulmaktan kurtarılan Halid, kaza esnasında vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralandığından Şişli hastanesine kaldırılmıştır.

İzmir fuarına İstanbuldan gönderilenler

İzmir enternasyonal fuarının açılmasına bir aydan az bir zaman kalmıştır. Bunun için şehrimizden fuara iştirak edecek olan resmi ve hususi müesseseler faaliyetlerini hızlandırmışlardır. Bu sene fuarın diğer senelere nisbetle sönük geçmemesi için lüzumlu olan bütün tedbirler alınmıştır.

Diğer taraftan, İstanbul Belediyesi de fuarda teşhir edilmek üzere mal, maket ve istatistik cetvellerini göndermiştir. İstanbul Ticaret Odası da fuarda açılacak olan Umum Ticaret Odaları pavyonunda teşhir edilmek üzere bazı dökümanlar yollamıştır.

Deri ve çay geliyor

Basrada bulunan muhtelif cins ithalât eşyasından 100 tonluk bir deri partisinin memleketimize getirilmek üzere yola çıkarıldığı bildirilmektedir. Amerikadan taleb edilen bu deriler Sümerbankın sipariş ettiği 320 tonluk deri partisindendir. Diğer taraftan ayni tarihte memleketimize gelmek üzere 1080 sandık çayın da yola çıkarıldığı öğrenilmiştir.

Askerlik işleri:

Sevkedilemiyen yüksek mekteb mezunları

Eminönü Askerlik Şubesinden:

940/941 ders devresinde Tıbbiye okulu, Veteriner okulu ve Fen Fakültesile Eczacı ve Diş tabibi okullarından mezun olanlar veya evvelce bu okullardan mezun olup herhangi bir sebeble sevkedilmemiş olanlar sevkedileceklerdir.

Bunlardan yoklamaya gelmeyenler hemen mezun olduklarını gösterir vesikalarile şubeye gelerek yoklamalarını yaptırmaları ve sevk için 28/Temmuz/941 Pazartesi günü saat (9) da şubede bulunmaları. Bu ilân davetiye yerine geçeceğinden bu tarihte gelmeyenler hakkında kanuni muamele yapılacağı ilân olunur.

Bazı kimseler ailelerine raporsuz francala mı alıyorlarmış?

Francala tevziatı hakkındaki şikâyetler devam ediyor, ihbarlar etrafında tahkikat başladı

Belediye müfettişleri şehrin muhtelif semtlerindeki fırınlarda ekmek imalâtını sıkı bir şekilde kontrola devam etmektedirler.

Beşiktaş mıntakasında yapılan son teftiş ve kontrollar esnasında bir çuval undan 103 ekmek çıkarılması icab ettiği halde, bazı fırınların 104, 109 ve 97 ekmek çıkardıkları tesbit olunmuştur.

Belediye bu fazlalık ve noksanlığın sebebini araştırmaktadır.

Diğer taraftan Adalar kazasında hazırlanmış listelere göre francala tevziatının yapılmadığı hakkında alâkadarlara bazı şikâyetler yapılmıştır. Bu mıntakada raporlu hastalara verilmesi icab eden 250 gram francalanın bazı hastalara verilmediği iddia edilmiştir.

Bundan başka Belediye İktısad Müdürlüğü memurlarından birinin fırıncılara hususi emirler vererek raporsuz kimselere francala tevziatı yaptırdığı ve bu yüzden raporlu kimselerin francala alamadıkları yolunda Belediyeye bir ihbar yapılmıştır. Bu ihbar üzerinde ehemmiyetle tetkikat yapılmaktadır.

Diğer taraftan hasta olmayan bazı zevatın bütün aileleri efradına francala raporu almakta oldukları da iddia edilmiştir.

Bütün bu iddia ve ihbarlar hakkında tetkikler yapılmaktadır.

Bir genç Hisarda nişanlısının gözü önünde boğuldu

Evvelki gün, Rumelihisarı sahillerinde bir gencin boğulmasile neticelenen feci bir kaza olmuştur.

Beşiktaşta Abbasağa mahallesinde, 21 numaralı evde oturan 19 yaşlarında Etem adında bir genç evvelki gün beraberinde nişanlısı Müzeyyen olduğu halde gezmek üzere Rumelihisarına gitmişlerdir. Buradaki sahilde bir müddet oturan nişanlılardan Etem bir ara denize girmek istemiş ve soyunarak suya atlamıştır. Delikanlının atladığı yer derin ve akıntı olduğundan, suların cereyanına kapılmış ve kendini kurtaramıyarak feci bir şekilde boğulmuştur.

Bu vaziyet karşısında nişanlısının feryadını duyup delikanlının imdadına koşan sandalcılar bir müddet sonra Etemin cesedini denizden çıkarabilmişlerdir.

Bakkal kadını soyanlar cezalandırıldı

Üsküdarda Selimiyede bir gece Hayriye isminde bir kadın bakkalın yolunu keserek, üzerine hücum eden ve yanındaki parayı gasbetmek istiyen Hulûsi ve Halid isimlerindeki iki soyguncunun duruşmaları 1 nci Ağırcezada dün neticelenmiştir.

Mahkeme, suçu delillerle sabit bulmuş ve her ikisinin de 2 şer sene 4 er ay müddetle hapse konulmalarına karar vermiştir.

İstanbul borsası

23/7/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

		Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	30.03
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsveç Fr.	31.005
Altın		25.30
24 âyarlık bir gram külçe altın		326

Esham ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 938	19.50
İkramiyeli % 5 Ergani	20.10
Sıvas-Erzurum % 7	20.37
Anadolu 3	46.75
Anadolu Mümessil	43.85
Osmanlı Bankası	24.25
Yedikule İplik Fabrikası	62.50

Son Posta SPOR

İzmir Fuar maçları

Maçların 30 Ağustos Zafer Bayramında yapılması muhtemel

İzmir mıntakası, fuar münasebetile Ankara ve İstanbul muhtelitlerini İzmire davet etmiştir. İzmir mıntakası, maçları 9 Eylûl İzmirin kurtuluş bayramında yapmak arzusundadır. İstanbul futbol ajanlığı Eylûl bidayetinde lig maçlarına başlıyacağını nazarı itibara alarak oyunların 30 Ağustos Zafer Bayramı günü yapılmasını teklif edecektir. İzmir mıntakası bu maçlar için 500 lira göndereceğini bildirmiştir. İstanbul futbol ajanlığı millî kümede olduğu gibi masrafın 650 lira olarak verilmesini istiyecektir. İki mıntaka arasında mutabakat hâsıl olursa Galatasaray, Fenerbahçe antrenörlerinin iştirakile yapılacak bir toplantıda muhtelit takım seçilecek ve derhal çalışmalara başlanacaktır.

Tenis teşvik maçları

İstanbul mıntakası tarafından hazırlanan tenis teşvik maçlarına bugün ve yarın Dağcılık klübü kortlarında devam edilecektir. Dömifinal maçları bu suretle nihayetlendikten sonra Cumartesi ve Pazar günleri de final maçları oynanacaktır. Final maçlarında tek erkek 14,30 da, tek kadın 16.15 de, çift erkek 17 de, muhtelit maçı da saat 18 de başlıyacaktır.

Yüzme şampiyonası seçmeleri

Su sporları ajanlığı tarafından hazırlanan yüzme şampiyonası seçmeleri önümüzdeki Cumartesi ve Pazar günleri Moda havuzunda başlıyacaktır. İstanbul şampiyonası 9 ve 10 Ağustosta ayni yerde yapılacaktır.

Cumartesi müsabakaları: 100 serbest, 200 kurbağalama, 400 serbest, 4×200 bayrak, tramplen ve su topu.

Pazar günü yapılacak müsabakalar: 200 serbest, 100 sırtüstü, 1500 serbest, Türk bayrak yarışı, kule atlamaları ve su topu. 30 ve 31 Ağustosta Türkiye yüzme birincilikleri ile. 13 ve 14 Eylûlde yapılacak fuar maçlarında bu program tatbik edilecektir.

Boks ajanlığı

İstanbul mıntakası boks ajanlığına Galatasaraydan Şakir Baruer, antrenörlüğüne eski boksörlerden Galatasaraylı Necmi, organizatörlüğüne de Danyal tayin edilmiştir. Ajanlık boks faaliyeti için zengin bir program hazırlamaktadır. Ankara, İstanbul boksörleri arasında sıkı temaslar yapılacaktır.

İyi ve bilgili ellerde boksun iyiden iyiye canlanacağına hiç şüphe yoktur.

Eminönü Halkevinin yüzme kursu ve Florya kampı

Eminönü Halkevinde kadın mükellefleri hocaları için bir yüzme kursu açılmıştır. 19 muallimin iştirak ettiği bu kursta haftada iki gün çalışılmaktadır.

Halkevi kendi azalarına mahsus olmak üzere Floryada bir kamp açacak ve bu kampta yüzme ile izcilik dersleri verilecektir.

Yüzme şampiyonası seçme müsabakaları

İstanbul su sporları ajanlığından:

1 — Bölgemizin yüzme şampiyonluk seçme müsabakaları 26-27 Temmuz Cumartesi ve Pazar günleri Moda yüzme havuzunda yapılacaktır.

2 — Müsabakalara Cumartesi günü 15 de, Pazar günü 14 de başlanacaktır.

3 — Seçme müsabakalarına iştirak edip finale kalamayan hiçbir sporcu şampiyonluklara giremez.

4 — Müsabakalara klüpler namına iştirak edecek sporcuların lisansiye olması şarttır.

5 — Talebe sporcular müsabakalara mektebleri namına iştirak edebilir.

6 — Hakemler: Başhakem Rıza Sueri, hakem Sıtkı Eryar, Bekir Macur, Behzad Baydar, Ali Rıza Sözeralp, Nuri Bosut, Metin Baran, Kemal Özbek, Fahri Ayad, Suad Erler, Faruk Birgen.

Sarıyer Halkevi atletizm müsabakaları

Sarıyer Halkevinden: 24 Temmuz 1941 Perşembe günü saat 16,30 da Büyükderede Halkevi spor sahasında (Lozan) günü münasebetile azalarımız arasında (200, 400, 800, 1500 metre, 4×100 mtere bayrak, halat çekme, voleybol, basketbol, tek adım, 3 adım, yüksek atlama ve güle) teşvik müsabakaları tertib edilmiştir. Herkes gelebilir.

Müsabakalara iştirak edeceklerin mezkûr günde saat 12 ye kadar isimlerini yazdırmaları.

RADYO

Perşembe 24/7/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Müzik (Pl.) 8.45. Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Fasıl heyeti, 12.45 Ajans haberleri, 13: Fasıl heyeti, 14: Karışık program (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz ve tango orkestrası, 18.30: Memleket postası, 18.40: İnce saz heyeti, 19: (Derdleşme saati), 19.15: Radyo caz ve tango orkestrası, 10.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Dünya şarkıları, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Solo şarkılar, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 21.10: Solo şarkılar, 21.25: (San'atkârlarımız konuşuyor), 21.40: Senfonik müzik (Pl.), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği.

Otomobil altında kaldı

Balatta, Karabaş mahallesinde 55 numaralı evde oturan Raşel adında bir kadın, dün Balat caddesinden geçerken, şoför Hüseyinin idaresindeki 3905 numaralı otobüsün sadmesine uğramış, müteaddid yerlerinden yaralanmıştır.

Yaralı kadın, tedavi edilmek üzere Balat hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Büyük sünnet düğünü

Kızılay Alemdar nahiyesinden:

Kızılay Alemdar nahiyesi tarafından 16-17/8/941 Cumartesi ve Pazar gün ve geceleri Sarayburnu gazinosunda fevkalâde programlı bir sünnet düğünü tertib edilmiştir. Çocuklarını kaydettirmek isteyen velilerin ve bilet almak isteyenlerin Pazardan maada hergün saat 15-18 e kadar Gülhane parkı methalinde Alayköşkü binasındaki memura müracaatları rica olunur.

Vapur ücretlerine zam

Kömür fiatlarına yapılan zam üzerine vapur ücretlerinde yapılacak zammın şekli hakkında Devlet Denizyolları bir tarife hazırlamaktadır. Bu tarifeye göre, gerek yolcu, gerek yük fiatlarına bir miktar zam yapılmaktadır.

Yeni neşriyat

Yücel — Bu san'at, fikir ve edebiyat mecmuasının Temmuz sayısı yeni ve dolgun mündericatla çıkmıştır.

TİYATROLAR

VEDAD ÖRFİ
Yaz temsilleri
26 Temmuz Cumartesi Kısıklı'da
K A N !!...
Komedi dramatik 3 perde
27 Temmuz Pazar Beylerbeyi'nde
YALNIZ İNSAN
Facia 3 perde
BOBSTİL ŞAİR
Komedi 1 perde

Bir doktorun günlük notlarından

Uykusuzluk

Uykunun hiç olmayışı veya sayri muntazam ve gayri kâfi oluşu asabi insanları çok fazla rahatsız ve muazzeb eder. Uykusuzluğun bir çok nevileri vardır. Bazan uyumak güçlüğü yatar yatmaz başlar. Yatan mütemadiyen düşünür, yatağında sağa, sola döner ve uykuyu bekler. Bu bekleme devam ettikçe hasta irkilir, ümidsizlenir, ve sıkıntı baş gösterir. Yahud akşamdan birçok güçlüklerden sonra zorla uyuyabilir. Fakat şafaktan evvel uyanılır ve bir daha uyumak mümkün olmaz.

Yahud da uyku bir sürü rüya ve kâbuslarla doludur. Ve bunların tahrikile hastalar uyanırlar. Ve hiç uyumadıklarını düşünür, deliksiz bir uykunun hasretini çekerler. Bu hastalar sabahları uyandıkları vakit kendilerini o kadar yorgun, bitab hisseder ve tamir edici bir uykudan o kadar uzaktırlar ki pek az veya hiç uyumadıklarını zanne derler.

Normal bir uyku müddeti erkek için 7-8 saattir, kadın için 8-9 saattir. Bu müddetin az oluşu alelûmum asabi bir düşkünlük yapar, binnetice akşama kadar uzviyette bir yorgunluk gözükür.

Maamafih öyle insanlar vardır ki gecede 6 saatlik bir uyku kendilerine kâfi gelir. Uyku insan için en lüzumlu hâdiselerden biridir.

İ. Z. Ö.

Devam edecek

Cevab istiyen okuyucularımın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalır.

Cevab verme hakkı

Yazan: Henri Duvernois — Çeviren: Halid Fahri Ozansoy

Parelle, genç aktris:

— Üstadım, diye haykırdı, sizden bir şey rica edeceğim. Beni kırmazsınız değil mi?

— Sana bir rol verdim ya...

— Mesele bana aid değil. Size aid.

— Bana mı? Söyle bakalım.

— Arzumu kırmazsınız değil mi? Terzinizi değiştirin.

— Niçin?

— Elbiselerinizi fena dikiyor. Bu veston kostüm öyle çirkin ki..

— Daha yepyeni canım! Henüz bugün sırtıma giydim.

— Ah sairler yok musunuz! Anlaşılan prova yaptırmadınız.

— Bilâkis tam sekiz prova yaptırdım.

— Hani pek şişman sayılmazsınız amma daha geniş elbise giymelisiniz. Halbuki bu herif sizin vücudunuzu sımsıkı kuşatmış. İhtimal bana aid olmıyan bir şeye karışıyorum amma, sevgili üstadım, bu kıyafetle de adeta havada kanad açmış gibi duruyorsunuz; sizi tekrar bizim hazin toprağımıza indirmek vazifesi de artık dostlarınıza düşüyor...

— Canım lâkırdıyı kesip atalım: gülünç müyüm yani?

— A, o nasıl lâkırdı! hiç gülünç olur musunuz?

— Evet, beni tanımıyanlar, yolda yanımdan gelip geçenler için gülüncümdür! Şimdi bunun farkına varıyorum. Sana teşekkür ederim, yavrum, bana büyük bir hizmette bulundun.

— Hem biliyor musunuz, bu kostüm düzelmez de!

Bunun üzerine Loustard, kızgınlığının soğumasına vakit bırakmak istemiyerek hemen bir otomobile atladı ve terzisine gitti. Bu terzi, kel kafalı ve suratı, boyalı olduğu açıkça belli olan iri siyah bir sakalla çevrili kısa boylu bir adamdı. Bir İngiliz nezaketi taklid ediyordu; fakat pek çabuk hiddetleniyor ve o zaman kafatası, şaşılacak bir süratle kıpkırmızı kesiliyordu.

Loustard, pardesüsünü çıkardıktan sonra:

— Mösyö Mélibeau, dedi, işte bana yolladığınız elbise. Memnun musunuz bundan?

M. Mélibeau:

— Bir artistin eserinden hiç bir vakit tamamile memnun olmadığını size ben öğretecek değilim, diye cevab verdi; fakat hani fikrimi iyice anlamak isterseniz, size şunu itiraf edeyim ki, ben bu küçük kostümden pek müftehirim doğrusu...

M. Loustard:

— Haydi canım, bu kostüm benim sırtımdan sarkıyor...

Diye haykırdı.

Birdenbire kafası kızaran terzi:

— Affedersiniz, mösyö, diye cevab verdi, bu kadar haykıracak bir şey yok...

— Ben sizden beni giydirmenizi istiyorum, yoksa nasihat vermenizi değil...

— Lûtfen prova salonuna geçin.

— Hay Allahın gazabı! sizin o provа salonunuzda saatler geçirdim. Tam iki ay iğne yastığı oldum size. Gelin de neticesine hayran ouln! yelek o kadar sıkı ve o kadar kısa ki gömlek dışarıya fırlıyor.

— Düzeltmesi kolay.

— Ya!

— Gömleğinizin ucunu donunuzun ilik düğmesine iliştirin.

— Siz benimle alay mı ediyorsunuz? Kıyafetim pek gülünç. Bu kostümünüzü, kesin kesin de lâhana ile bayır turbu yapın. Anladınız mı?

— Bakalım, görürüz.

— Göreceği bu. Hem mademki bu ağzı kullanıyorsunuz, reklâmınızı da benden bekleyin.

Nerede ise üstüne inme inecek gibi görünen terzi, kelimeleri teker teker ayırarak:

— Nasıl işime gelirse o ağzı kullanırım, dedi. Siz olmazsanız müşterisiz kalacak değilim ya.. Parisin en ileri gelenleri, mühendisler, hâkimler benim müşterimdir, mösyö!..

O, daha böyle müşterilerinin listesini sayıp döküyordu ki, Loustard, bu çabuk hiddetlenen tüccarın gazabından ve tepesine korkunç bir kan hücumu ile kızaran bu kafadan biraz heyecana gelerek çıkıp gitti.

Aradan aylar geçti, ve Loustard, tabir caizse yeni komedisini temsil ettirdi. Bu komedinin ismi «İnsan âşık olduğu zaman» dı... Bu eserde, bütün bir okuma hayatının tecrübesi vardı. Müellif, tıpkı biraz, kafese girmeden evvel canavarlarına bakan vahşi hayvan terbiyecisi gibi, perdenin deliğinden heyecanla salona bakıyordu. İlk sırada put gibi bir adam oturmuştu ki, saat henüz dokuz olduğu ve oyun sekizi çeyrek geçeye ilân edildiği halde tempo tutar gibi muntazam darbelerle bastonunu yere vuruyordu.

Loustard, telâşa düşerek:

— Ben bu herifi tanıyorum.

Diye düşündü.

Terzi idi bu! Mevkiinin parasını vermişti. Bu suretle tüccarlıktan müşteriliğe, hem de insafsız müşteriliğe geçiyordu.

İkinci perdeden sonra, dostları, helecanla müellifin yanına geldiler.

Kısaca:

— Piyes iyi gidiyor, dediler. Münekkidler şikâyet etmiyorlar. Aralarında, nazik nazik, kendi işlerinden bahsedi - yorlar. Piyes hakkında hoşa gitmiyecek bir tek kelime işitilmiyor. Yalnız hani, salonda bir düşmanın var.. Hem de ne düşman! Dur, bak, tarif edelim sana... Kafası kel, iri siyah bıyıklı bir mösyö... Ne öküz herif ya! Piyesin bir yeri tesir yapacağını hissetti mi öksürüyor, hem de kuru bir öksürük değil, âdeta boğazından hafif bir hırıltı çıkarıyor. Bu da herkesi güldürdü, hem de tam senin piyesteki kahraman kendisini öldürmeği düşündüğü sırada... Üstelik, hayvan herif, perde arasında koridorlarda çenesini tutmuyor! Vâkıâ tanıdığı iki üç kişi; fakat onlara her rastlayışında muhtelif zarafetler haykırıyor:

— Ne de kötü piyes!

Yahud:

— Zavallı aktörler!

Veya:

— Sabahın birine kadar sürecek! vesaire. Bu, bir meslekdaşın mı senin?

Loustard:

— Hayır, diye kekeledi, bıraktığım bir terzi! Şimdi intikam alıyor. Gidip şunun kıçına bir tekme indireyim mi?

— Hayır! Sen müellifsin! Seni ne zaman çağırırlarsa ancak o zaman ortaya çıkabilirsin.

Müellifi hiç çağırmadılar. İsmi zayıf alkışlarla ve kısa, fakat keskin bir ıslıkla selâmlandı. Bu ıslıkla nümayişi yapan M. Mélibeau idi. Sefil bir menfaat düşüncesile değil, fakat eserinin

(Arkası sayfa 8 sütun 2 de)

Bir genç kıza tavsiyeler

Çanakkaleden bir genç kız mektubu aldım. Adının olduğu gibi yazısının da gazeteye geçmesini istemiyor, tabii arzusuna hürmet edeceğim. Fakat mektubundan bahsetmezsem sorduğu suallerin cevablarını nasıl vereyim? Çaresiz basit bir ahlâk dersinin çerçevesi içinde kalacağım. Söyliyebileceklerim çok değildir:

Çocuğum,

Bir erkek bir genç kızı fena bir vaziyette tanımışsa bilâhare ona rasgeldiği zaman, genç kız ister yalnız olsun, ister birkaç kişinin arasında mutlaka tanımamazlıktan gelmek, lâkayd bulunmak mecburiyetindedir.

Bir erkeğin bir genç kıza resmî münasebetler haricinde mektub göndermesi caiz değildir.

Hayatı tamamile meçhul olan bir erkek, maskeli baloda maske taşıyan bir kavaiyeye benzer, belki gün görmüş, acı tatmış, felâkete uğramış bir bedbahttır, belki de o maske bir haydudun, bir hırsızın, bir ahlâk düşkününün yüzünü saklamaktadır. Düşünmesini bilen genç kızın vazifesi ondan sakınmaktır.

Şüphe insanın hayatını zehirliyen bir hastalıktır, fakat genç kızın elinde ihtiyatla birleşirse mükemmel bir silâh olur.

Erkeğe, verdiği teminatlara yalnız bir takdirde itimad ediniz: Belediyede nikâh memurunun karşısına oturuyorsa.

TEYZE

Borodino harbi çok büyük bir şiddetle başladı

Yazan: Hasan Âli Ediz

— 15 —

Sol cenahın kumandası General Bagrationa verilmişti. Bu ordu grupunun çekirdeği 2 nci ordu olduğuna göre, sol cenahtaki ordulara 2 nci ordu ünvanı verilmişti. Bagration da 2 inci ordu başkumandanı ünvanını taşıyordu.

Borodinodaki Rus ordusunun sol cenahı 22,000 kişiden ibaret iki piyade kolordusile 3800 kişiden ibaret bir süvari kolordusundan, yani cem'an 25,800 kişiden ibaretti. Bu ordunun ihtiyat kuvveti de 3800 dü. Bu suretle cem'an Bagrationun kumandası altında 34,100 kişi bulunmuş oluyordu.

Demek ki sol cenah cenaha nazaran bir misli daha azdı.

Borodinodaki bu 110,800 kişilik muntazam Rus ordusundan maada 7000 Kazakla, Smolensk ve Moskova havalisinden olmak üzere 10,000 kadar da gönüllü bulunmaktaydı. Bu suretle, Kazaklar hariç, Kutuzofun kumandasında 120,800 kişilik bir ordu bulunmuş oluyordu.

Rusların Borodino harbinde kullandıkları topların sayısı ise 640 dı.

Napolyon ordusuna gelince, Rus membalarına nazaran Borodino harbinde Napolyon ordusunun vaziyeti de şöyle idi: Napolyonun Borodinoda beş piyade kolordusu mevcuddur. Bunların mecmu kuvveti 122,000 di. Bundan maada 22,500 kılıçtan ibaret 4 süvari kolordusu da vardı. Napolyonun esli muhafızları 13,000; yeni muhafızlar 27,000 di. Gene Rus karargâhının verdiği malûmata nazaran Napolyonun Borodino harbinde mecmu kuvveti 185,000 asker ve 1000 toptan ibaretti.

Napolyonun birinci kolordusuna Mareşal Davu kumanda etmekte idi. Bu Borodino harbine iştirak eden beş kol ordunun en kalabalığı (48,000) idi.

Borodino harbi

Borodino harbi, Napolyon generallerinden Delzonun Borodino köyün taarruzile başladı.

Borodino köyü, Rus ordusunun Barklayın umumi kumandası altında bulunmakta olan sağ cenahına tesadüf etmekte idi. Fransızlar, Borodino köyünde bulunmakta olan Rus avcılarını köyden attılar. Bunun üzerine Koloç nehri kıyılarında şiddetli bir harb başladı. General Barklay, Koloç nehri üzerindeki köprünün yakılmasını efretti. Borodino köyü Fransızların elinde kaldı.

Borodino köyü için cereyan eden bu kısa, fakat şiddetli çarpışma her iki taraf için de ağır zayiata maloldu.

Saat 5 ten itibaren ise Rus ordusunun sol cenahile Fransızlar arasında da çok şiddetli bir muharebe başlamış bulunuyordu. General Bagration Semenofun vâdisinden harbi idare ediyordu.

Napolyon bu istikamete Davu, Mürot ve Ney'in kuvvetlerini sevketti. İlk hücumlar Rus topçu ve piyadesinin şiddetli ateşile tardedildi. Mareşal Davu başından yaralanarak atından yere yuvarlandı; altındaki at ölmüştü..

Bagrationun mevzilerine yapılan bu ilk hücumda, Fransız ordusunun birçok generalleri ve alay kumandanları maktul düşmüştü.

Semenofta alelâcele yapılan ve «Bagration istihkâmları» ismi verilen istihkâmlar silsilesi zayıf ve dermaçatma dii. Fakat Ruslar burasını o kadar anudane bir tarzda müdafaa ediyorlardı ki, Fransızların, sabahın 5 inden itibaren başlıyan ve 11,5 a kadar devam eden dalga dalga savletleri, birbiri ardında ve büyük zayiatla kırılıyordu. Fransız ordusu bu şiddetli müdafaa karşısında büyük bir dehşete kapılmıştı.

Napolyon hücumun başlamasından iki saat sonra, yani takriben saat 7 de, 150 topla istihkâmları dövmeğe başlamıştı. Uzun bir topçu hazırlığından sonra, Mareşal Ney, Mareşal Davu ve Mürot muazzam kuvvetlerle, Semenofun vâdisinden Bagration istihkâmlarını hücum ettiler. Bu kuvvetler, ilk ağızda General Vorontsofun kuvvetlerini dar - madağınık ederek geriye attılar. Bunun ardından Neverovskinin fırkasına saldırdılar; bunu da çabucak ezdiler.

Vorontsofun fırkası hemen hemen kâmilen imha edilmiş, General Vorontsof da yaralanmıştı.

Fransız mareşalleri Napolyondan taziye kuvveti istediler. Fakat Napolyon bu talebi reddetti. İstihkâmların hâlâ sukut etmemiş olması Napolyonu fena halde sinirlendiriyordu.

Mücadele pek şiddetli oluyordu. İstihkâmlar hiç durmadan el değiştiriyorlardı. Bagrationun karakterini bilenler bu muharebenin ne şekilde biteceğini merakla bekliyorlardı. Çünkü rakibi Barklayı kaçmakla, harbi kabul etmemekle itham eden Bagration için üçüncü bir ihtimal bahis mevzuu olamazdı: Ya istihkâmları muhafaza etmek, yahud başta kendisi olduğu halde, bütün müdafilerle birlikte, oracıkta, harb sahnesinde ölmek.

Fakat Napolyonun da, cepheyi bilhassa sol cenahtan yarmak hususunda inad ettiği görülüyordu.

Napolyon ilk önce sol cenahın mukavemetini kırmak, sonra da merkezi

(Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

PARANIZI
Bir yerde Hapsetmek Tasarruf değildir!
ONUNLA TASARRUF BONOSU ALINIZ
94 LİRAYA ALACAĞINIZ 100 LİRALIK BİR TASARRUF BONOSU
BİR SENEDE 6 LİRA
PEŞİN FAİZ GETİRİR

Yazan: Nusret Safa Coşkun

— 25 —

Hele umumî kâtibin teklifini düşündükçe hayretten ve nefretten boğulacak gibi oluyordu. İnsan aldatmanın bile bir usulü vardı. İlk görüşte bir kadına kendisine metres olması teklif edilebilir miydi? Fakat, başkalarının umumî kâtibe bu cür'etı verdiklerini düşündü. Kimbilir, ne müşkül vaziyette kalanlar vardı ki, bu adamın en kötü tekliflerini kabul mecburiyetini hissetmişlerdi.

Tramvaya binmek üzere, köşeyi dönüyordu. Arkasından bir kadın sesi duydu:

— Selma, Selma:...

Başını çevirdi. Kendisine bir kadın sesleniyordu. Birdenbire tanımamıştı. Geri döndü, genç bir kadın da ona yaklaşıyordu:

— Beni tanımadın mı Selma!...

Evet, bu çehre ona yabancı değildi.

— Ben Güzin, Selma.. hatırladın mı? 68 Güzin; mektebden.

Hatırlamıştı. Fakat Güzin ne kadar değişmişti.

Öpüştüler.

— Ne kadar değişmişsin Güzin?. Tanıyamadım..

— Sende hişbir tebeddül yok Selma.. Gene mektebdeki kadar güzel ve cazibsin!

— Kayboldun Güzin.. nerelerdesin?

Güzin, acı acı başını sallamıştı.

— Benim başıma gelenler kimsenin başına gelmemiştir Selma.. öyle maceralar geçirdim, öyle ıztırab çektim ki, 5 senede 30 yaş çöktüm. Seninle uzun uzun konuşmak derdleşmek isterim. Vaktin müsait mi?..

— Hayhay kardeşim.. haydi bize gidelim!..

— Bugünlük o kadar uzun değil.. beni bir dakika bekliyeceksin. Şuraya, düşmüş genç kızları himaye cemiyetine kadar uğrıyacağım!

Selmanın gözleri büyümüş; gayrı ihtiyarî:

— Sakın ha!..

Diye bağırmıştı.

Selmanın bu telâşına arkadaşı hayret etmişti:

— Sen burasını nereden biliyorsun!

— Şimdi oradan geliyorum da..

— Niçin gittin oraya. ne işin vardı Selma.. yoksa sende mi?..

Selma, başını önüne eğdi, Güzine açılmak istemiyordu. Fakat genç kadın, onun mükedder tavurlarından birçok şeyler istidlâl etmişti. Ellerini tuttu:

— Korkutma beni Selma.. Yoksa sen de benim gibi misin? Kendimden çok sana acırım.

Selmanın gözleri dolu dolu olmuştu. Güzinin gösterdiği samimî alâka onu çok mütehassis etmişti. İlk defa olarak, yabancı bir insan, başına bir felâket gelmiş olması endişesile titremiş, tevahhüş etmişti. Açılmağa, içini dökmeğe ne kadar da ihtiyacı vardı.

— Benim de sana çok söyliyeceklerim var Güzin.. mektebde iken de sırlarımızı birbirimize söylerdik. Bu tesadüften çok memnunum. Şimdi evvelâ sen bana söyle.. oraya kime gideceksin?

— Umumî kâtibi göreceğim.

— Sakın ha, Güzin.. bu adam çok küstah ve cüretkâr..

Güzin acı acı başını salladı:

— Altı aydır beraber yaşadığım adamı bilmez miyim?

Selma, gayrıihtiyarî iki adım geri çekilmişti;

— Ne diyorsun.. sen mi o adamla yaşıyorsun?..

— Buna yaşamak denmez Selma.. tamamile avucunun içindeyim, çok müşkül bir mevkide bulunduğum sırada bundan istifade etti. İğrenç bir adam.. fakat nasıl oldu bilmiyorum, kendimi metresi buldum. Bu benim için daha ehvenişerdi. Eğer ona kendimi vermemiş olsaydım, polisten yakamı kurtarmağa imkân yoktu. Vesika vereceklerdi. Müsecel bir fahişe olmaktansa..

Susmuştu. Ağlamamak için kendini zaptettiği görülüyordu. Selma, arkaşının macerası karşısında kendisininkini unutmuştu. Güzinin başına gelenler şüphesiz çok daha fecidi.

Güzin sordu.

— Bu adam sana karşı da aynı harekette mi bulundu?

— Garib değil mi? Daha ilk görüşünde..

— Öyledir.. her önüne gelene oraya her müracaat eden kadına böyle yapar. Manyak bir adam..

— Şimdi onu görüp ne yapacaksın?

— Bana bir iş bulmasını söylemiştim. Bugün neticeyi bildirecekti. Şayed bir işe yerleşirsem, yakamı elinden kurtarabileceğimi ümid ediyorum. Bir dakika bekle beni canım.. hemen gelirim.

Selma, koşarak uzaklaşan Güzinin arkasından hüzünle baktı. Üzerinde eski bir elbise, ayaklarında çarpılmış pabuçlar vardı. Bu hara ambalâj içinde bile Güzin gene güzel ve gene eskisi kadar cazibdi. Yalnız biraz çökmüştü. Yüzündeki yorgun çizgiler, gözlerinin altındaki morluk gözünden kaçmamıştı. Güzin, mektebin en çalışkan talebesiydi.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Havranda

Üç kadın, içinde bir yılanın öldüğü pekmezi yiyerek zehirlendiler

Havrandan yazılıyor: Bürhaniyenin Kızıklı köyünde 3 kadının ölümile neticelenen bir zehirlenme vak'ası olmuştur.

Kızıklı köyünde harman yapan köylüler, sabahın erken saatlerinden beri çalışmışlar ve öğle üzeri de harman sahibinin getirdiği yemeği yemek için işi paydos etmişlerdir. Evvelâ kadınlar, toplu olarak yemeklerini yemişler ve bilâhare ağızlarını tatlandırmak için birer bardak da pekmez içmişlerdir.

Bundan sonra sıra erkeklere gelmiş ve onlar da aynı samimî hava içerisinde yemeklerini yerken, ilerden acı acı bağırarak kendilerine doğru gelen harman sahibini görmüşler.

Harman sahibi, heyecandan kısılan bir sesle, pekmez testisinin içine bir yılanın düşerek öldüğünü ve bundan dolayı da pekmezin zehirlendiğini söylemiştir.

Tam bu sırada kadınlar arasında bir çığlık kopmuş ve bunlardan üçü kıvranmağa başlamıştır. Bunun üzerine bütün harmancılar, kadınları kurtarmak için uğraşmışlarsa da maalesef gayret boşuna gitmiş ve zavallılar kısa bir zaman için de mosmor kesilerek ölmüşlerdir.

Vak'a adliyeye aksetmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Adapazarında koza satışları

Adapazarı (Hususî) — Bu sene Adapazarı piyasasında ipek kozası çok parlak bir mevki almış bulunmaktadır. Halen koza mahsulü kazamızda ve kaza koperatifinin sayesinde çok yüksek fiatlarla satılmaktadır. En aşağı koza 140, orta 189, en yüksek koza ise 220 kuruştur. Müstahsil bu vaziyetten çok memnundur.

İnegölde bir yavru değirmen bendinde boğuldu

İnegöl (Hususî) — Bedre köyünden Mehmed oğlu 2 yaşlarında Mustafa evinin civarında oynamakta iken değirmen bendine düşerek boğulmuştur.

Sivasta yardımcı hemşireler kursu

Sivas (Hususî) — Şehrimizde açılan ikinci devre yardımcı hemşire kursu faaliyetini ikmal ederek tedrisatına son vermiştir. Bu devrede 17 bayan kursu muvaffakiyetle bitirmiştir. Kursun devamı müddetince vilâyet seferberlik memuru Salih Batınönlü büyük bir çalışma ve gayret göstermiştir.

Koyluhisarda köprü inşaatı

Sivas (Hususî) — Büyük zelzeleden hasara uğrıyan Koyluhisar - Reşadiye ve Koyluhisar - Sivas yolları üzerindeki köprülerin muntazam bir şekilde yapılması için Nafia Vekâletinden vilâyete gönderilen tahsisatla bu inşaata hemen yakında başlanacaktır.

Adapazarı Deta gençlik klübü açıldı

Adapazarî (Hususî) — Adapazarî iktisadî bünyesinde büyük bir varlık temin eden demir ve tahta fabrikaları bu defa bir de spor klübü tesis ederek fabrika memleket sporcuları ve sporseverlerini çatısı altına toplamıştır.

Sporun her sahasında memleket gençliğine rehber olacak olan «Deta spor»un açılış töreni 13/7/941 tarihinde samimî bir hava içinde şehrimizde bulunan 17 inci tümen komutanı tümgeneral Fikri Erbug, Halkevi reisi doktor Ruhi Soyer gençlik teşkilâtı öğretmeni Yusuf Ulusoy, fabrika direktörü Vahab Salahor ve kalabalık bir kütle huzurunda yapılmıştır. Törene 17 inci tümen bandosunun çaldığı istiklâl marşile başlanılmış tümgeneral Fikri Erbug kordelâyı keserek klüb defterini imzalamış, Deta spor klübüne ve gençliğe muvaffakiyet temenni etmiştir. Tören esnasında Millî Şef İsmet İnönüne ve beden terbiyesi genel direktörlüğüne telgraflar çekilerek klübün açılışı bildirilmiş ve gençliğin sonsuz saygıları sunulmuştur.

Davetliler klüb bahçesinde hazırlanan büfede ağırlanmışlar; klübe ve gençliğe muvaffakiyetler temennisinden sonra dağılmışlardır.

Çok samimî geçen törenden sonra klüb heyeti umumiyesi toplanarak idare heyeti seçimini yapmış başkanlığa fabrika direktörü Vahab Salahoru intihab etmiş, umumî kâtiblik, doktor, umumî kaptan, askerlik işi âmiri ve idare memurunu seçerek memleket ve gençlik hayatında önemli bir terakki vâdeden çalışmasının ilk gününü sona erdirmiştir.

Milâsta bu yıl daha fazla tütün ekildi

Kuraklık yüzünden bu yıl daha az mahsul alacağını düşünen köylü, son yağmurlar sayesinde tütünlerin geliştiğini görerek seviniyor

Milâstan yazılıyor: İnce nesiçli, ufak yapraklı, güzel kokulu Milâs tütünlerinin Ege tütüncülüğünde mühim bir mevkii vardır. Bunu takdir eden ve Milâs tütünlerinin birinci müşterisi olan İnhisarlar İdaresi Milâsta modern bir depo yaptırmıştır. Fakat deponun yerini intihabındaki isabetsizlik hem idareyi fazla nakil masrafına, hem de müstahsili lüzumsuz zahmetlere sokmaktadır.

Milâsta geçen sene 1445 çiftci tarafından 3465 parça tarlada 1785 hektar tütün dikilmişti. Bu sene ise 1723 zürra 4088 parça tarlada 2370 hektar tütün dikmiştir.

Milâs kazasının normal tütün rekoltesi 1,200,000 kilodur. Havaların müsaid gitmesinden geçen sene istihsal bu miktardan fazla olmuştu. Bu sene kurak sebebile istihsalin çok az olmasından korkuluyordu. Fakat son yağmurlar vaziyeti oldukça düzeltmiştir.

Milâs tütünü denilince akla, Milâs çevresinde Bodrumun Karaova tütünleri gelir. Bu mıntaka tütünleri gerek nefaset gerekse güzel koku itibarile, tütün piyasasında mühim bir mevki kazanmıştır. Karaovanın yıllık istihsali 300-350 bin kilodur. Fakat kurak sebebile bu sene ekiş yüzde yir beş noksan olduğu gibi bu bölgeye hiç yağmur yağmadığından rekolte yüzde kırk eksik hesablanmaktadır. Bu noksanı, bu sene tütünlerinin çok nefis olmasının telâfi edeceği umulmaktadır.

Geçen sene Milâs tütünleri 15-85 kuruş arasında, vasati olarak 55 kuruştan satılmıştır. Alıcılar arasında inhisarlar idaresi 85 kuruşla başta gelmiştir. Bu sene malın az, fakat çok nefis olması, Yunanistan ve Bulgaristan da tütün olmaması sebebile fiatların daha yüksek olacağı şüphesizdir.

Milâsta tütüncülük, büyük sermayeye bağlanarak yapılmaktadır. Kira ile tarla tutulur. Fidandan balyaya giresiye kadar umumiyetle amele çalıştırılır. Bu sebeble istihsal masrafı yükselir. Bu takdirde de her fiat tütüncüyü memnun etmez.

Buna mukabil Karaovada bilhassa Mumcular nahiyesi mıntakasında tütüncülük, 931 buhranından sonra tamamile aile ziraati haline gelmiştir. Burada sicim ve kanaviçe parasından başka hiç bir masraf yoktur. Fazla tarlası olan ortağa verir. Bu sebeble tütün kaça satılırsa satılsın parası tamamen müstahsilin cebine girer.

Gerek Milâs tütüncülüğünün her sene sahasını genişletmesinde ve gerekse Karaovada tütün ziraatinin aile ziraati halini almasında en mühim âmil kredi kooperatifleridir. Milâsın tütünden daha ehemmiyetli bir mahsulü de zeytindir. Fakat maalesef burada zeytine hiç bakılmaz, ne verirse o alınır. Eğer tütüne verilen ehemmiyet ve himmetin yarısı zeytine hasrolunsa 2-3 misli fazla varidat elde edileceğini bizzat Milâs zeytincileri söylerler.

İzmirde

Turistik yollar inşaatına bu sene de hız verildi

İzmir (Hususi) — İzmirin turistik oyllarının inşaatına bu sene hiz verilmiştir. Yapılan ve yapılacak inşaatı aşağıda sıralıyalım:

Şehir dahilindeki turistik yollar

1 — Alsancak ile Karşıyaka arasında Mersinli ile Salhane arasındaki köprüye kadar parke ve oradan Karşıyakaya ve Papaz mevkiine kadar da esfalt olarak yapılacaktır. Bu yolun henüz şose kısmı bitmiştir. Asfalt olan kısmına da başlanacaktır.

2 — Güzel Yalıdan İnciraltı plâjlarına giden yolun şosesi bitmiş ve katranlanmasına da başlanmıştır. Bu yol bittikten sonra plâjlara muntazam otobüs seferleri temin edilecek ve halkın kolay ve ucuzca plâjlara gidip gelmesi temin edilecektir.

Ayrıca Vilâyetin önü asfatlanmak üzeredir.

Kazalara bağlanan turistik yollar

Bu yollardan birinci kol İzmir - Torbalı yoludur. Bu yolun 58 inci Km. den ayrılan kısımdan Selçuka kadar olan kısmın köprü ve menfezleri bitmiş ve şosesine bağlanmıştır. Bu yolda büyük bir faaliyet vardır. İzmir Bergama yolu da ikinci plâna alınmış ve henüz başlanmamıştır.

«Son Posta»nın tefrikası: 66

KOCA YUSUF

Adalının el enseleri

Dobriç; daha oyununun başlangıcında, ve şimşek kadar süratli hareketinin birdenbire kopup kesildiğini görünce hemen toplandı.

Adalı, kendini çayırda zannediyordu. Hür bir milletin, hür bir sporcusu idi. O, kışlık tiyatronun süslü püslü sahnesini, frak ve smokinle karşısına dizilmiş seyircileri, yarı çıplak lavantalar kokan Viyana dilberlerini unutmuştu.

Oyundan kurtulur kurtulmaz, Kırkpınar meydanındaki nârasını attı:

— Haydi Bulgar be!

Kalın ve ahenkli olan bu ses geniş tiyatronun içinde birdenbire büyük bir aksi sada yaptı.

Dehşetli, azametli bir şey idi doğrusu... Seyircilerin, hayatlarında duymadıkları bu dehşetli ve ayni zamanda erkekçe ses, hoşuna gitti. Adalıyı candan alkışlamıya vesile oldu.

Adalı; tehlike falan dinlemedi. Tekrar Dobriçin ensesine yapıştı. Bu sefer, meşhur alaturka el ense - lerden birisini olanca kuvvetile hasmının ensesine çırptı.

Dobriç; Adalının bu kuvvetle el ense oyunile; minderden dışarı fırlayıp tahtaya düşmüştü.

Adalı durur mu?. Yere düşen hasmının üzerine bir kaplan gibi atıldı.

Arbitr, düdük çalıyordu. Adalı oralarda değildi. Tahta üzerine düşen Dobriçi kemanelemişti.

Arbitr, ayırmağa ve düdük çalmağa devam ediyordu.

Adalı oralarda değildi. Alafranga güreşin kaidelerini bilmiyordu. Bir hasım; minderden dışarı düşünce bırakmak lâzımdı.

Hattâ elinde yenik oyun bile olsa bıraktırırdı.

Hasım yenilmiş olsa da sayılmazdı. Adalı Arbitrin düdüklerine aldırış bile etmiyordu.

Nihayet; Mösyö Piyer sahneye atıldı. Adalının yanına gidip bağırdı:

— Adalı, bırak!..

Adalı bu söz üzerine bıraktı. Ve Mösyö Piyere dönerek:

— Neden bıraktırırsın be?

— Eh! Bu güreş böyledir... Hasmın dışarı düşerse bırakıp baştan tutuşmak lâzımdır.

Adalı kızmıştı. Böyle rezalet mi olurdu. Hasmını elense ile düşürmüştü. Üstüne çullanıp kemanelemişti. Her şey tamamdı. Neden bırakmak lâzımgeliyordu? Bu güreş değil, markaralıktı. Mösyö Piyere kızdı. Kendisini aldatıp gâvurlara yendirerek para kazanacağına zahib oldu. Ve bağırdı:

— Ülen kahbe kızan, ülen kahbe gâvur... Aylıkla, hepten yendirecek misin bu gâvurlara beni be!.

Piyer şaşırmıştı. İşin içinden çıkmak kabil değildi. Adalıya şimdi bunları anlatmak olur muydu? Mümkün müydü?

Adalı, Piyere bağırıyordu:

— Boz konturatı şimdi... Ayda elli Napolyon değil, on bin Napolyon versen yapamam bu işi ben be!..

Zavallı Piyer, ne yapacağını şaşırdı. Bin müşkülâtla, Adalıyı ikna edebildi.

Seyirciler, bu münakaşaya hayretle bakıyorlardı.

Dobriç, neye uğradığını şaşırmış, bir köşeye çekilerek seyrediyordu.

Nihayet; Mösyö Piyer, Almanca olarak Adalının itirazlarını anlattı.

Seyirci halk; güreş bilmedikleri halde Türk pehlivanının itirazını haklı buluyorlardı. Böyle güreş mü olurdu?

Piyer, Adalıya mülâyemetle işin içyüzünü anlattı. Kendisinin kabahati olmadığını söyledi.

Adalı, bir parça yatışmıştı. Tekrar güreş başladı.

Dobriç; gene büzülmüş bir yaydan bir yana sıçrayarak hasmının bir yerinden kapmağa çalışıyordu.

Adalı; hasmına bir elense daha çekti. Dobriç tekrar yuvarlanıp minder haricine düşmüştü.

Adalı; hasmına bir elense daha çekti. Dobriç tekrar yuvarlanıp minder haricine düşmüştü.

Adalı; artık üzerine gitmiyordu. Sağlı, sollu hasmına elenseleri basıyordu.

Dobriç, elenseleri yedikçe: bir minderin sağ dışına, bir sol dışına koca gövdesile bir iskambil kâğıdı gibi yıkılıp gidiyordu.

Seyirciler; bilir bilmez, Adalının oyununu alkışlıyorlardı.

Seyirci pehlivanlar da; Adalının bu oyununa şaşıyorlardı. Bu da, nasıl biçim oyundu?

Dobriç; elense oyununu bilmediği için bir türlü korunamıyordu.

Elense oyunu, müvazene oyunu idi. Bir pehlivanın sağ ve sol taraftan adım atıp karşısında yürürken boş tarafın aksine kolun sâit tarafile kuvvetle çeler gibi vurarak hasmı boşuna düşürmek idi.

(Arkası var)

Son Posta

Yevmî, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.
Türkiye	1400	750	400
Yunan	2340	1220	710
Ecnebi	2700	1400	800

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlânlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Tlgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Fatma Sultanın yanında geçen bir gece

— 40 —

Şairin biri: (Gecenin kaç saat olduğunu müneccim ne bilsin; onu sabaha kadar ıztırabla geçirenden sor..) demiş!.

(Şanzelize) birahanesinde hâlis Metaksa konyağile (filispit) olmuştum. İçerken gözümün önüne geliyor: Fatma sultan şu dakikada hamamda kim bilir ne kokulu sabunlarla; ne itina ile yıkanıyordu..

Öyle ya... Perileri davet edeceğiz?...

Hocaların şalvarları; cübbeleri; kürkleri malûm... Cebleri bir ambar gibi kilolarca öteberi alır... Bir cebimde ödağacı, amber vesaire var... Bir şişe kolonya ile iki şişe halis Metaksa konyağını da cebime indirdim... Tam müsellâh bir haldeyim?.

Keşfim yanlış değildi!. Sarayın küçücük bir odasında; Fatma sultan; yıkanmış, taranmış; güzel beyaz ipekli bir entari giymiş; bir gelin gibi beni bekliyordu... Beni değil: Göstereceğim büyük kerameti bekliyordu!!...

Seven bir kadın nelere; ne cefalara katlanmaz!...

Gecenin karanlıkları arasında bir Çerkes kızı elimden tutarak bir hayli koridorları dolaştırdıktan sonra beni sultanın odasına götürdü..

Dedim ya: (Filispit) haldeyim. Karanlık koridorda Çerkes kizile hayli meşgul oldum. O da benimle meşgul oldu. Ondan biliyorum ki bir koridoru döndürüp dolaştırıp beni tekrar tekrar geçirdi.. Bu da hırpalanmağa çok müştak bağrı yanıklardan galiba??

Sultan beni çok sıcak ve samimî bir şekilde kabul ettiı!.

— Her şey emriniz veçhile hazır hocafendi.. dedi...

Kapıyı elile kapadı.. Anahtarı çevirdi.

Saate baktım... Tam nısfilleyli iki saat geçiyordu.

Mangalın başına bir sandalye koydum. Sultanı sandalyeye oturttum... Eline binlik tesbihi verdim.. Ah hayat! Sen ya (aldanmak), ya (aldatmak) tan başka nesin?.. Bu günahı işliyen yalnız ben miyim Yarabbi?... Herkes: Ya aldanmağa, ya aldatmağa mahkûm değil mi?...

Erzurumlu hocanın numarasını daha nazik bir şekilde tatbikı muvafık gördüm... Sultana, istediği adamı cehren çağırmasını tenbih muvafık değildi... Belki benden sıkılacaktı. Bu suretle işim de bozulacaktı.

— Celb ve teshirini istediğiniz adamı; bu tesbihle kalben çağıracaksınız sultan hazretleri...

— Bu gece mi gelecek?..

— Hayır... Üç güne kadar gelecek... Belki bu gece de geliverir.. Artık ne çıkarsa bahtınıza!!

Toprak tencerede su kaynıyordu... Sultan tesbihi çekmeğe başladı... Tencereye bakmak bahanesile yavaşça barut tozunu suya attım...

— Periler gelmek üzere... Fakat metin olunuz... dedim...

Sultan kızardı... Bu sözüm onu büsbütün korkuttu!.

Üç dört dakika sonra: Pat!. Tabak havalandı!... Tekrar tencerenin üstüne düştü... Param parça oldu... Daha ben (geldiler..) kelimesini söylemeden sultan da bir tarafa düşüp bayıldı!.

Esasen ben bunun böyle olacağını biliyordum... Feleğin çemberinden geçmiş bir adam olduğum halde Erzurumlu hocanın bu çömlek numarasında korkudan ben de bayginlıklar geçirmiş değil miydim?.

İşte: Sultan artık bu gece elimdeydi!

Ayıltmak için (kolonya) cebimde hazırdı... Ayılırken (konyak) içirip tekrar bayıltmak için de (Metaksa) cebimde idi!

Gelin yatağı da bir kenarda bize muntazır değil mi?..

Heyhat!... Heyhat!

Yalnız bir şeyim eksikti: Kadından talihim!.

Benim aşklarım hep ağlamakla geçmiştir.

Sevdiğim bir kadına en yaklaştığımı zannettiğim bir dakikada, talih bana öyle anî bir sille vuruyordu ki; Âdemle Havva gibi birimiz mağrıba, birimiz maşrıka düşüyorduk.

Bu talihi nâsaz burada da yetişti: Şeytan sultan kapının anahtarını çevirmemiş... Meğer kapıyı kilidlememiş... Herhangi bir korkuya, bir heyecana maruz kalırsa hemen içeri girmeleri için de kapıda üç Çerkes kızı nöbetçi bırakmış!.

Vah: Hülyalırım.

Sultan bayılıp da kollarımın arasına düşünce birdenbire kapı açılıp da içeri üç kız girmez mi?.

Şimdi buradan tiz kaçmaktan başka ne çarem var?

Kızlar: (Ne oldu hocafendi.. ne oldu hocafendi) diye etrafımda dönüyorlar.. Bir taraftan da sultanı ayıltmağa çalışıyorlardı..

Maazallah.. biraz temkinimi bozmak; adamakıllı bir dayağa müncer olabilirdi!. Aşkı, vuslatı unuttum.. Postu kurtarmak lâzımdı!..

— Ben kendisine söyledim.. Ne yapayım?. Davette ile benimle beraber bulunmasında ısrar etti. Korkarsa diye de yatağını hazırlatmıştım. Yatağa yatırın!. Bir şey yok.. Beş on dakika sonra kendilerine gelirler...

Kızlar; Fatma Sultanı kollarının arasından aldılar. İpekli entarisi açılarak üryan püryan yatağa yatırdılar... Ah kör şeytan!. Talihim olsaydı, şimdi böyle mi olacaktı?

— Siz sultan hazretlerini yatağına yatırın. Hiç bir şey yok. Perilerin vürudundan biraz korktular. Bir iki saat sonra bir şeyleri kalmaz. Ben de gidip (vakfai kebir) duasını getireyim.

Biraz evvel beni sultanın odasına getiren kız koluma girdi. Sabaha ancak bir saat var. Karanlık koridorlarda tekrar dolaşmağa başladık. Kimseler yok. Herkes uyukuda. Diğer iki kız da sultanı ayıltmakla meşgul... Sarayın karanlık koridorları bizimdi... O sorularak sordu:

— Hocam... Bu (vakfei kebir) duası nedir?.

— Sevdiği adamı celb ve teshir için okunan en mücerreb duadır bu?.

Kızın ismi (Neriman) imiş. Bana dükkâna geleceğini ve muhakkak bu duayı öğrenmek istediğini söylüyordu!...

Kadın kişiye (olmaz!) sözü sarfedilir mi?.. Olur mu?.. olur!.

Sarayın karanlık koridorlarında şafak vaktine kadar o beni dolaştırdı; ben onu dolaştırdım... Allah bir kapıyı kaparsa diğer kapıyı açarmış!... Talih bu? İpekten bahsettiğim nimete çiçekten nail oldum???

*

Sabah erken dükkâna gelince (Viktorya) nın sevişti ği saatçinin (Leon Dağcıyan) olduğunu ve dün akşam da Üsküdarda Beylerbeyi oğlu bahçesinde birbirlerine bir ziyafet çektiklerini duydum. Devamı

(Devamı karşı sayfada)

İçki yasak edilmeli mi?

Gönderilen cevabların neşri devam ediyor

İçki taraftarları

"İçki içilmelidir, ancak içmesini bilmek, seviye sahibi olmak şartile,,

● *Samsun okuyucularımızdan Ahmed Ulaş:*

«— Kulakları çınlasın: Sayın bay Bürhan Cahidin çok yerinde bir sözü var. Icab ettikçe bunu tekrarlar. (Rakı katır yalaktan su içer gibi içilmez» bu mevzua dair diğer ikinci bir sözü daha var. (Rakının derecesini indireceğimize içenlerin seviyesini yükseltmiye çalışalım.) bu da çok güzel. Sayın bay Bürhan Cahid bu iki sözü ile anketteki gayeyi daha önce gayet beliğ ve veciz bir surette ifade etmiş bulunmaktadır. İçki aleyrtarlarının içkinin doğurduğunu uzun uzadıya yazdıkları fenalıkların hepsi, seviyesizlik ve içilmesinin bilinmemesi neticesine dayanır. Malûm olduğu üzere insanlar tabaka tabakadır. Her tabaka ilim, seviye, fikir, muhakeme, ruh, kalb; vicdan itibarile birbirlerinden ayrılırlar. İşte içkinin oynadığı mühim ve müessif roller ve ika ettiği bütün fenalıkların iptidai tabakada yaşıyanlara münhasır kaldığı görülmektedir. İçkiyi içmesini bilen seviye sahibleri üzerinde suitesir yapmıyacağı gibi ayni zamanda rahmü şefkati ve ülvücenablığı tezyid etmekte olduğu şu misal ile de sabittir. Vaktile Amerika milyarderlerinden birisi bir dilencinin günlük kazancının miktarını ve hangi sınıf halkın daha rahmü şefkat sahibi olduğunu anlamak merakına düşmüş ve dilenci kıyafetine girerek bütün müessesatı ve bütün mâhallelere varınca her yerden dolaşarak dilenmiş ve her yerden toplanan paraların yekûnunu ayrı ayrı tesbit etmiş neticede meyhanelerden verilen para yekûnunun diğerlerine çok fazlasile faik geldiğini hayretle görmüş; şu itibarla içki bence içilmelidir. Bianşart ki: Sayın Bay Bürhan Cahidin dedikleri gibi içmesini bilmek seviye sahibi olmak.»

İçki aleyhtarları

"Bir arkadaşım içki yüzünden işinden kovuldu ve çıldırdı,,

● *İstanbul okuyucularımızdan Ömer:*

«— Bazı içki lehtarları, bir yasak takdirinde kaçakçılığa yol açılacağını iddia ediyor ve bundan önceki memnuiyetlerin iyi neticeler vermeyip bilâkis menfi hâdiselere sebebiyet verdiğini ileriye sürüyorlar.

Bu iddialar doğru değildir. Biz Türkler, azmettiğimiz her işi başarmakla ün almış bir milletiz. Binaenaleyh böyle bir memnuiyeti seve, seve kabul etmiyecek bir vatandaş tasavvur edilemez.»

● *Karadeniz Ereğlisi, Kandilli mıntakası santral memuru Kâmil Oktay:*

«— İçkinin doğru bir insanı ne hale soktuğuna ve ne feci akibetlere sürüklediğine en canlı misal, çok yakından tanıdığım bir arkadaşın düçar olduğu felâkettir. Bu arkadaş işini yoluna koymuş, kendisini âmirlerine sevdirmiş bir memurdu. Bir müddet evvel içkiye düştü. Akşamları işinden çıkar çıkmaz bir meyhaneye koşuyor ve geç vakitlere kadar içiyordu. Arkadaşın bu hali az sonra büsbütün değişti. Bu defa gündüzleri de içmeğe başladı. Çok tabiidir ki, bu yüzden dairesindeki işleri serdi ve memuriyetinden kovuldu. Biz arkadaşları onun bu haline yüreklerimiz sızlayarak şahid olmuştuk. Bu iptilâdan vazgeçmesi için ona yalvardık yakardık. Fakat o alışmıştı bir defa.. kendisine ne nasihat, ne yalvarma hiç bir şey tesir etmez olmuştu.

Nihayet bir müddet aramızda söylemiye dilim varmıyor amma ne çare hakikat başka türlü ifade olunamaz - bir dilenci gibi dilendi.

Verdiğimiz üç beş kuruşla hâlâ alkol almakta devam etti ve günün birinde aklını bozarak tımarhaneye düştü.

Bu açık ve o nisbette acı müşahede karşısında, içkinin kaldırılması elbette ki cemiyete hizmettir.»

Yeni mahsul

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kimselerin müstahsilin sırtından geçinmesine mâni olunmaktadır.

Ticaret Vekâleti bu seneki mahsulü tarlada iken değil, harman yapılıp ambara geldikten sonra mübayaa etmektedir. Birçok yerlerde hasad zamanı henüz başlamış olduğundan geniş mikyasta mübayaata bundan on beş, yirmi gün sonra başlanmış olacaktır.

Amerikadan getirilen makineler

Diğer taraftan Amerikadan celbedilen ziraat makineleri bilhassa orta Anadoluda köylünün ziyadesile işine yaramaktadır. Geçen senelerde üç ayda yapılan, büyük masraf ve zahmetleri mucib olan hasad faaliyeti bu defa birkaç gün içinde sona ermektedir. Bu makinelerin mevcudiyetini nazarı itibara alan müstahsl geçen seneye nazaran daha çok ekmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan hükûmetin bu sene istediği kadar mübayaatta bulunacağı tahmin olunmaktadır.

Zaptiye kapısına bizim Zulfikar Beye koştum.

— Zulfikar Bey; dedim; ben müthiş bir hırsız çetesinin izini takib ediyorum.

— Aman; Mahmud: dedi; bu işi bana ver; Şefik Paşanın gözüne girey im.

— Şimdi bunların bir yatakları var.. kapalıçarşıda Leon Dağcıyan diyorlar.. bu adam dün akşam Beyleroğlu bahçesinde bunlarla beraber miş.. şimdi sen bu Leonu acele çağırtacaksın.. adamakıllı bir sopa çekeceksin (Dün akşam Beyleroğlu bahçesinde kiminle beraberdin?. Kiminle kılıç balığı yediniz?.. Kiminle bira içtiniz?..) diye soracaksın.

— Tu vallahi.. şimdi çağırır.. kemiklerini kırarım be Mahmud!...

★

Leonun Zaptiyede ne biçim dayak yediğini bittabi bilmiyorum. Şimdi Pangaltıda Şahan gazinosunu tutan Haçik Efendi o vakitler Icadiye tiyatrosunu işletiyordu.. Leon; Eski Zaptiyede: (Dün akşam Beyleroğlu bahçesinde kiminle beraberdin?) sualinden bu belânın başına Viktoryadan geldiğini anlamış.. Topallaya topallaya Haçiğe gelmiş. Başından geçen dayak hâdisesini anlatarak:

— Ka Haçik; aceb bu kadının bir dostu vardır; nedir? Diye sormuş. Haçik:

— Mahmud var; diye gülmeğe başlamış.. o kadın için Üsküdarda arabacılar bile elinden neler çekti.. yaman bir adamdır.. hattâ bizim tiyatrodan bir akşam beş metre pencereden atlayıp kaçtı.. hem hocadır, hem şeytandır.. sana bu sille gelse gelse ondan gelir.. demiş!

— Aman bu adamla beni görüştür... Kendisine izahat vereyim ahbar.. Zaptiyeye bir daha gidersem bu defa vallahi ölüm çıkar?.

Leon Dağcıyan: beyaz sakallı; kısaca boylu; tostoparlak yetmişlik bir ihtiyardı..

Kendisini görünce yediği dayaktan muztarib oldum. Bana kırk bin dereden su getirerek; kırk bin yemin ederek:

— Ka evlâdım; dedi; aceb zatıalinize yalan söylemek haddimdir?. Ne tanırım; ne bilirim; ne gördüm... Şimdiden sonra da; ne göreceğim; ne tanıyacağım; ne de selâm vereceğim. Tabanının altını öpeyim?. Beni şu sopadan kurtar!.. Viktorya da senin olsun; Bağlarbaşı da senin olsun; Beyleroğlu da senin olsun.. Asvas mega; bir daha Üsküdara da ayak basmam hocacığım???.

Mahmud Saim Altındağ

(Arkası var)

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

si daha muvafık olur.

Almanlarla müttefikleri ordularının şark cephesinde Stalin hattına karşı 12 Temmuzda başlamış oldukları büyük taarruz bugün on ikinci gününü idrak eylemektedir ve müttefik orduların bugüne kadar elde ettikleri menfaatleri ve kazançları bugün bir parça daha genişletmiş oldukları âşikâr olmakla beraber Sovyet ordusunun mukavemeti hâlâ kırılmamış, Moskova ve Leningrad şehirleri de daha alınamamıştır. Hattâ, müteaddid Sovyet tebliğlerinde bildirildiği veçhile Sovyet kuvvetlerinin muhtelif yerlerde hasımlarına karşı «anudane» mukavemetler gösterme lerinin de önüne geçilememiştir.

tir.

Buna göre ve «Perşembenin geleceği Çarşambadan belli olur» hikmetini de gözönünden uzak tutmamak üzere vaziyette bugün için düne nazaran bir fevkalâdelik olmadığını kaydetmekliğimiz mümkün olacaktır. İşte biz de bundan istifade ederek bugünkü yazımızda «anudane» kelimesi hakkındaki bazı düşüncelerimizi teşrih edeceğiz.

Gerek hayatta, gerekse onun büyük bir şubesi olan askerlikte «inad» dediğimiz kelime ile tarif edilmek istenilen vasfın sübjektif, yani menfi ve zararlı bir şey olduğunu kabulde hemen bütün müteffekkirler ittihad etmişlerdir. Binaenaleyh inadın müştaklarından olan anudane kelimesinin şumulü içinde de zarar aramak tabii olur. Binaenaleyh biz «anudane bir mukavemet» tâbirinden: «Burada ve bu şartlar dahilinde mukavemet edilmesi doğru değildir, amma ben inad ediyor ve mukavemet gösteriyorum» şeklinde bir mâna çıkarıyoruz. O halde, bu tarzda sevk ve idare edilen bir birlik inadla o derecede yıpratılmış ve yorgun bir hale getirilmiş olur. ki müteakıb vazifelerini arzu edildiği gibi ifa edemez.

Halbuki inad kelimesi yerine ikame edilecek ve daima istimal ve tatbikına çalışılacak çok güzel diğer bir kelime vardır, ki o da «irade» dir. İrade, inadın aksine olarak objektif yani müsbet ve faydalı bir vasıftır ve her işde olduğu gibi askerlikte de yalnız bir karar müddetine şamil ve bu müddet zarfında o kararı en büyük bir azimle ifa ettirmeğe saik olur. Sık sık karar değiştirmek. hiç şüphesiz en fena bir şeydir ve böyle bir hal, madunun mafevke karşı olan itimadının zevaline bais olur. Fakat, diğer taraftan verilmiş olan bir kararın artık yeni vaziyete tevafuk etmediği anlasılırsa o zaman o kararı değiştirebilmek cesaretini göstermek te büyük bir meziyettir. İşte irade, biraz yukarıda da söyledi ğimiz veçhile, yalnız bir karar müddetine şamil olduğu cihetle eski kararın değiştirilmesi ihtiyacı hâsıl olur olmaz faaliyetten sakıt olur ve yeni kararın tatbikına başlandığı andan itibaren gene ayni azim ve sebatla tesirini hissettirmeğe başlar. Onun için askerî hareketlerde inad kelimesinin kullanılmaması, meselâ filân mevzii anudane müdafaa ettik, demiyerek filân mevzii büyük bir irade ile veyahud büyük bir azimle müdafaa ettik demeyi tercih etmek icab edeceği mütaleasındayız.

İnad ayni zamanda insanlara bir çok mühim fırsatlar kaçırtır. Azim, irade ve sebatla yapılan işlerde ise büyük fırsatlardan geniş şekillerde istifade imkânı vardır.

Askerlikte makbul ve müstelzem olanın inadcı şef değil, iradeli şef olduğu harb tarihinin derinliklerinde bulunan sonsuz misallerle de sabittir.

Emekli general K...

İtizar:

Dünkü yazımızın ortalarında: «Fransız imparatorluk ordularının evvelâ Meç'te ve onu müteakıb imparator Üçüncü Napolyonla birlikte Sedan'da Almanlar tarafından esir edilmelerini müteakıb» diyeceğimiz yerde Nansi'de diye yazmışız. Sedan'da diye tashih edilmesini itizarla dileriz.

İstiklâl beratımızın İsmet İnönü elile imzalandığı gün

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Üniversitede yapılacak merasime saat 17 de İstiklâl marşile başlanacaktır.

Üniversite Rektörü Cemil Bilselin «Lozanı niçin kutluyoruz?» mevzulu açış nutkundan sonra profesör Tahir Tamer «Adli bakımdan Lozan», Baro Reisi profesör Mekki Gelenbek «Avukat gözile Lozan», Ordu meb'usu Ahmed İhsan Toksöz «Gazeteci gözile Lozan» isimli konferanslar vereceklerdir.

Şehrimizdeki bütün Halkevlerinde de gece ve gündüz toplantılar yapılacak, muhtelif hatibler tarafından Lozan gününün büyük ehemmiyetini tebarüz ettiren nutuklar söylenecektir. Müteakıben Halkevlerinin temsil kolları temsiller vereceklerdir.

Eminönü Halkevinde

Eminönü Halkevinden:

Türk vatanının tamamiyetini, Türk milletinin istiklâlini temin eden (Lozan günü) yıldönümü 24/Temmuz/1941 Perşembe günü (bugün) saat (21.30) da Evimiz salonunda aşağıdaki program dahilinde kutlanacaktır.

Bu toplantının davetiyelerini Evimiz bürosundan almanızı rica ederiz.

Program:

1 — Açış: C. H. P. İst. Vilâyet idare heyeti reisi ve İzmir meb'usu Reşad Mimaroğlu tarafından.

2 — Lozan'ın mahiyet ve değeri: Halkevi reisi Dr. Yavuz Abadan tarafından.

3 — Konser: Halkevi orkestrası tarafından:

4 — Temsil (Ateş): Halkevi temsil şubesi tarafından.

Beyoğlu Halkevinde

Beyoğlu Halkevinden:

Lozan gününün yıldönümü münasebetile 24/7/941 Perşembe günü saat 17.30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında bir toplantı yapılacaktır.

1 — İstiklâl Marşı.

2 — Lozan zaferi hakkında konferans: Ev reisi Ekrem Tur tarafından.

3 — Konser (Ev korosu tarafından). Herkes gelebilir.

Adapazarı Deta Spor Klübünden:

Adapazarı Deta klübü 13/7/1941 den itibaren faaliyete geçmiştir. İdare heyeti aşağıda isimleri yazılı zevattan mürekkeb olduğu ilân olunur.

Başkan: Vahap Salahor
Umumî Kâtib: Nurettin Güniz
Doktor: Nuri Abdi Rona
Umumî Kaptan: Tarık Arınkan
Muhasib ve veznedar: Şevki Durusu
Askerlik işi: Saim Karakoç
İdare amiri: Zühtü Kürkçüoğlu.

İmha edilen bir Rus alayında kadın askerler bulundu

Berlin, 23 (A.A.) — D. N. B. ajansının öğrendiğine göre Smolenskin şimali şarkisinde ihata edilen ve müteaddid huruç teşebbüslerinden sonra tamamile imha edilen bir Sovyet alayının yanlız üçte ikisinin Kızıl askerlerden, mütebakisinin de asker üniforması giydirilmiş kadınlardan müteşekkil olduğu görülmüştür. Bulunan dosyalardan ve kadınların üzerinde çıkan hüviyet cüzdanlarından anlaşıldığına göre 18 Temmuzda bu alayı takviye için Moginskten bir kadın taburu gönderilmiştir.

Almanya Rusyaya şimdiden bir umumî vali tayin etmiş

Verilen bir habere göre Alman şansölyesi Hitler Rusya için şimdiden bir umumî vali tayin etmiştir. Alman mehafiline göre Rusyanın hezimeti bir zaman meselesidir. Hattâ Rusyanın mağlûbiyetinden sonra Almanyanın nasıl bir hattı hareket takib edeceği hakkında tahminler bile yapılmaktadır.

(Radyo gazetsi)

Yeni bir sulh teklifi mi?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Almanyanın İngiltereye ve Amerikaya yeni bir sulh teklifinde bulunacağı da vardır. Fakat son zamanlarda İngiliz hükûmet erkânının yaptıkları bir takım beyanat bu teklifin kabul edilmiyeceğini göstermektedir. Buna rağmen Alman mehafili Amerika ve İngilterede de sulh taraftarı olan kuvvetli zümreler olduğuna kanidirler. Bu zümrelerin sulh şartlarının kabulü için alâkalı hükûmetleri tazyik edecekleri söylenmektedir.

Welles'e göre sulh hedefleri

Amerika hariciye müsteşarı Sumner Wellesin Nevyorkta verdiği bir nutukta sulh hedeflerini izah etmesi çok dikkate lâyık görülmektedir. Welles harbden sonra silâhların bırakılmasına ve hakkaniyete göre bir hayat kurulmasına taraftar olduğunu söylemiş ve şu iki esas üzerinde durulmasına bilhassa işaret etmiştir:

1 — Silâhları bırakma işini kuvvetli usullerle temin etmek.

2 — Bu sistemi daimî bir kontrola tâbi tutmak.

Müsteşara göre bu kontrol tatbik edilmezse esaslı bir netice almak mümkün olamıyacaktır. **(Radyo gazetesi)**

"Son Posta,, nın bulmacası: 14

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

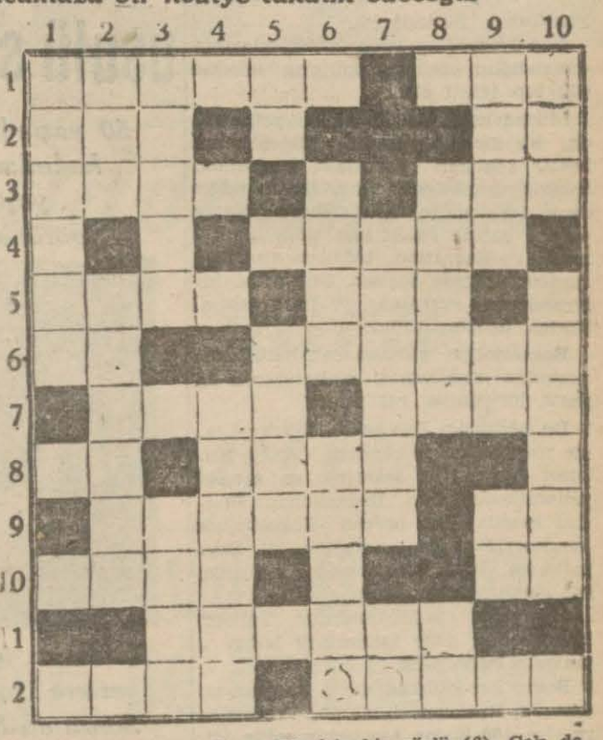

Soldan sağa:

1 — Toplu gidenler (6), Tabaka (3).

2 — Avuç içi (3), Nota (2).

3 — Anne kardeşi (4), Tasa (3).

4 — Aksak (5).

5 — Paha (4), Cemi edatı (3).

6 — Boyun aksi (2), Bir nevi gaz (6).

7 — Önün aksi (4), İşi dinlenmek için bırakmak (4).

8 — Beygir (2), Boş arazi (4).

9 — Çam ormanı (6), Nota (2).

10 — Uzun değil (4), Asker (2).

11 — Bulmak için yapılan şey (6).

12 — Hububattan biri (4), Bir kadın ismi (5).

Yukarıdan aşağı:

1 — Yumuşak kumaş (6).

2 — Avuçiçi (3), Dik kafalı (6).

3 — Zararın aksi (5), Sinirler (4).

4 — Vapur odası (6).

5 — Nota (2), Bir Frenk ismi (4).

6 — Yakaya, gömleğe konup ütülenen (4), Yaldızlı şerit (5).

7 — Elimizin bir cüz'ü (6), Çok değil (2).

8 — Meşhur bir sinema yıldızı (5). Edat (2).

9 — Emeller (4), Başına bir «Y» koyunuz sokak olsun (2), Dahi (2).

10 — Futbol takımı (3), Bedava (6).

İngiliz - Fin münasebatı kesilmedi

Londra, 23 (A.A.) — Lord Snell'in dün yaptığı beyanata göre İngiliz hükûmeti, uzun tetkikattan sonra Finlandiya ile diplomatik münasebetlerini idame etmeğe karar vermiş, fakat ayni zamanda bu kararın hâdiselerin gidişine nazaran her an değiştirilebileceğini de Fin hükûmetine bildirmiştir. Diğer taraftan Finlandiyaya gidecek vapurlara bundan böyle seyrüsefer ruhsatiyesi verilmiyecek ve kolaylık gösterilmiyecektir.

Balta görmemiş ormanlarda harb

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hâkim olan dağlarda olmuştur.

Ruslar çekilirken

Ruslar, her tarafta geri çekilirken her şeyi tahrib etmişler ve hattâ halkın bir kısmını da beraber alıp götürmüşlerdir. Finlerin tahminlerine göre zayiat, Rusların zararına olarak bire karşı 5 tir.

Daha şimalde Fin istihkâm kıt'alarile işbirliği yapan Alman hücum kıt'aları Sala demiryolu boyunca Murmansk demiryolu istikametinde ağır ağır ilerliyorlar. Ruslar, ilk defa olmak üzere Petrosavosk istikametinde şiddetli muharebeler olduğunu bildirmektedir. Bu şehir Sovyet Karelisinin merkez Oluboneg gölünün kenarındadır. Alman - Fin kıt'aları buradan hedef olan 100 kilometre uzakta bulunuyorlar.

Sovyet Karelisinin Finlandiyaya ilhakı ve büyük bir Finlandiya kurulması, Fin siyasî mahfellerinde en ziyade görüşülen mevzu olmakta devam ediyor.

Ağır yaralı harb esirlerinin mübadelesi

Londra 23 (A.A.) — Harb esirleri arasında bulunan ağır yaralıların memleketlerine iadesi meselesi görüşüldüğü esnada hariciye müsteşarı Law beyanatta bulunarak demiştir ki:

Ağır yaralı harb esirlerinin hastane gemilerile veya başka bir suretle vatanlarına iadeleri hakkında geçen sene yaptığımız teklifi Alman hükûmeti kabul etmemiştir. Maamafih ağır yaralıların hastanakline mahsus tayyarelerle ve bitaraf memleketlerden geçmek suretile mübadeleleri için Alman hükûmeti son zamanlarda bir mukabil teklif yapmıştır. İngiliz hükûmeti Alman mukabil tekliflerini amelî görmemiş ve mutavassıt yeni bir teklifte bulunmuştur. Alman hükûmetinin yeni teklifimizi kabul edeceğini ümid ederiz.

Tokadda ilk buğday mahsulü

Tokad 23 (A.A.) — İlk buğday mahsulü bugün Kunduz istasyonunda Toprak Mahsulleri Ofisine merasimle satılmıştır.

Yeni Çivril Kaymakamı

Denizli (Hususî) — Münhal bulunan Çivril kaymakamlığına Patnos kaymakamı Behçet Savaşın tayin edildiği Dahiliye Vekâletinden tebliğ olunmuştur.

Moskovanın bombardımanı nasıl oldu?

Londra 23 (A.A.) — Reuter ajansının Moskovadaki hususî muhabiri Mister Aleksander Werth bildiriyor:

Moskova üzerine yapılan ilk akın, bize, bazı farklarla sanki yeniden Londrada imişiz hissini verdi. Almanlar tarafından gürültülü bir tarzda ve tahribkâr olarak tavsif edilen bu hücum bizim Londrada orta şiddette dediğimiz hücumlardan biridir.

Dafi bataryaları korkunç ve fasılasız bir surette uğuldıyorlardı. Bütün halk evlerinde veya sığınaklarda bulunuyordu. Yalnız çatılarda yangın gözcüleri, tenha sokaklarda yalnız askerler ve polisler kalmıştı. Arasıra bir askerî otomobil veya sıhhiye otomobili geçmekte idi. Tehlike işareti verildiği zaman birçok sesler işittim, fakat bu seslerin hepsine «maneviyatınızı bozmayın, heyecanlanmayın, vaziyeti sükûnetle karşılayın» diye sivil müdafaa teşkilâtına mensub kadınların sesleri hâkimdi.

Hücuma teşebbüs eden 200 Alman tayyaresinden büyük bir kısmının Moskovaya gelmeden geri dönmeğe mecbur edilmiş olması Almanların kendilerine lüzumundan fazla itimad ettiklerini göstermektedir. Bazı Alman tayyareleri şafak söktükten sonra da faaliyetlerine devam etmişlerdir.

Büyük devletlerin tayyare imalâtı

Bir Amerikan mecmuasının neşrettiği bir yazıdan anlaşıldığına göre büyük devletlerin aylık tayyare imalâtı şöyledir:

Almanya: 2500 tayyare, Sovyet Rusya: 2000 tayyare, İngiltere 1800 tayyare, Amerika: 1500 tayyare. **(Radyo gazetesi)**

İngiliz hava nazırının sözleri

Londra 23 (A.A.) — Avam Kamarasında hava işleri nazırı Sir Archibald Sinclair'den tayyare bakımından İngilterenin Almanyaya ne zaman müsavi olacağı suretinde bir sual sorulmuştur.

Nazır, şu cevabı vermiştir.

Size bir takım vâdlerde bulunmak yoluna sapacak değilim. Fakat size şu cihetî kat'î olarak söylemekle bahtiyarım ki Almanlarla evvelâ müsavatı, sonra da onlara karşı ezici bir faikiyet temin etmek için hiçbir gayreti esirgemiyoruz.

GÖZ DOKTORU
Nuri Fehmi Ayberk
Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı. Saat (3) ten sonra. Tel. 23212

Doktor I. Zati Öget
Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Napolyonun moskova seferi

(Baştarafı 5 inci sayfada)

yüklenmek fikrinde idi.

Napolyon, Bagration istihkâmlarının dayandığını görünce, bunların üzerine 400 top teksif etti.

Mücadelenin en kızgın bir safhasında, bir mermi parçası, Bagrationun baldır kemiğini parçaladı. Bagration, askerin maneviyatı bozulmasın diye renk vermemeğe, muharebeye devam etmiye çalıştı. Fakat kan şiddetli akmağa ve Bagration, tedricen atın üzerinden kaymağa başladı. Onu attan indirerek yere yatırdılar, ve harb sahnesinden uzaklaştırdılar.

Bagrationun yaralanarak harb sahnesinden uzaklaşması, muharebenin en nazik bir anına rastlamıştı.

Bu hâdisenin Rus askeri üzerinde tesir yapmaması imkânsızdı. Çünkü Kutuzof hariç, Rus askerinin en sevdiği generallerden biri Bagrationdu. Bundan maada, Rus ordusu Bagrationun yenilmezliğine de inanmakta idi. Bagrationun harb sahnesinden ayrılışile, sol cenahın ruhu gitmiş gibi idi.

Bagration istihkâmlarının sukutu, Bagrationun harb sahnesinde bulunmayışile izah edildi.

Bagration istihkâmlarına taarruz sırasında, Rusların elinde 50, Fransızların ise 100 kadar top bulunmakta idi. Son istihkâmların sukutu sıralarında ise, Rusların elinde 300, Fransızların elinde ise 400 top bulunuyordu.

Şimdi Napolyon bütün bu topları, merkez cephesinde bulunmakta olan Rayevskinin bataryalarına çevirmiş bulunuyordu.

Merkez cephesindeki harekât

Rus ordusu sol cenahının mukavemeti kırılmıştı. Bagration harb sahnesinden ayrılmıştı. Cephenin dört bir yanından Kutuzofa gelmekte olan haberler, Rus ordusunun fevkalâde çok zayiat verdiğini gösteriyordu. Birkaç general maktul düşmüştü. Rus askerleri müthiş bir savletle harbediyorlar, binlercesi birden maktul düşüyordu.

Harbin bu sahnelerini gözlerile görmüş olan General Nikitin, hatıratında, bunları şöyle anlatmaktadır:

«Süvari hücumları bir sel gibi birbirini takib ediyordu. Ve bu hücumlar o kadar şiddetli idi ki, binlerce asker birden ölüyordu. Karşılıklı olarak her iki tarafın zayiatı pek ağırdı. Ölmüş süvarilerin altından kurtulan atlar, sürüler halinde kaçışıyorlardı.»

Smolensk müdafaasında olduğu gibi, yaralı Rus askerleri cephedcn ayrılmak istemiyor, bunları hastaneye sevketmek için, cebir istimal etmek icab ediyordu.

Fransız ordusu Rusların sol cenahını mağlûb ettikten sonra, Rus cephesinin merkezinde bulunmakta olan Rayevskinin bataryaları, Napolyon orduların hücum mevziini teşkil ettiler.

Bu suretle Borodino harbinin ikinci mühim safhası, Rayevskinin bataryaları etrafında ve bu bataryalar için cereyan etmeğe başladı. Bu bataryalar, Rus cephesinin tam ortasında, Rus ordusunun sağ cenahı ile sol cenahı arasında bulunmakta idi. Daha sabahın 6 sından itibaren merkez cephesinde hücuma geçen Napolyonun Delzon fırkası, Borodino köyünü zaptetti. Rus avcıları bir mukabil hücumla düşmanı geriye attılar. Fakat çok geçmeden kendileri de köyden atıldı. Borodino gene Fransızların elinde kaldı. Bu sırada, Napolyon ordusunda bulunmakta olan İtalyan grupu, tam merkezde bulunmakta olan en büyük bataryalardan birine hücum etti.

(Arkası var)

Bana inanınız Bu süt kreması usulü sayesinde

50 yaşındaki bir çok kadınlar ancak 20 yaşlarında görüneceklerdir

Oklarla işaret edilen yerlere tatbik ediniz. Sonra da bütün yüz ve boynunuza sürünüz.

Buruşmuş, solmuş ve gevşemiş bir cildi, tazeleyip gençleştirmek için işte size basit bir usul: Takim ve tasfiye edilmiş bir miktar süt kremasını bir miktar saf zeytinyağile karıştırınız. Sonra hepsini iki kısım en iyi krema ile karıştırınız. Bu halita, cildinizi besleyip tazeleştirecek ve inanılmaz bir güzellik temin edecektir.

Bir aktris gençlik manzarasını muhafaza ve idame için bu basit usulü tatbik etmiş ve 70 yaşında, gene kadın rollerini oynamıştır. Eczacınız da bu halitayı size ihzar edebilir. Fakat muhteviyatı az miktarda olmakla beraber pahalıya mal olur. (Yağsız) beyaz renkteki **Tokalon** kreminin terkibinde saf zeytinyağile ihzar edilmiş süt kreması mevcuddur. Cildinizi beslemek için en mükemmel ve hakiki bir cild unsurudur. Herhalde memnuniyetbahş semeresi garantilidir. Aksi halde paranız iade edilebilir.

Hikâye

(Baştarafı 5 inci sayfada)

kıymeti takdir edilmediği için feci surette yaralanmış olan bir artist hissile hareket ediyordu. Cevab hakkını, tiyatrodan içeriye girilirken kapıda satın alınan o hakkı kullanıyordu. O zaman Loustard, önünde, öyle bir istikbal gördü ki müthiş! Muhakkak yazı yazdığı gazetelerin direktöörlerine mektublar yollanacaktı ve eserlerinin bütün ilk provalarile ilk temsillerinde bu düşman terzi hazır bulunacaktı.

Derken, Parcille, pembe ve sarışın, ortaya çıktı. Şahsı itibarile hani müthiş dedikleri bir muvaffakiyet kazanmıştı. Loustard, ona, kederli bir nazar fırlattı. O, bunun farkına varmadı. Bu zavallı adamı teselli edecek bir şey, piyese aid olmıyan bir şey arıyordu.

— Gelin de sizi öpeyim, üstadım, dedi. Hele şükür! Size son derece yakışan bir smokin giymişsiniz.

Halid Fahri Ozansoy

Tuzlalardaki münhal vazifelere imtihanla memur alınacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

A — Teşkilâtımızın tuzlalardaki münhal memuriyetleri için İstanbulda 28/7/941 Pazartesi günü saat on üçte «Sirkecide inhisarlar memurin kursu binasında» bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

B — İmtihana girmek istiyenlerin aşağıda yazılı vasıf ve şartları haiz olmaları lâzımdır.

1 — En az orta tahsilini bitirmiş olmak.
2 — Askerliğini yapmış olamk veya müeccel bulunmak, bilhassa her iki halde de son yoklamalarını nüfus cüzdanına kaydettirmiş olmak.
3 — 21 yaşından aşağı ve 30 yaşından yukarı olmamak,
4 — Her iklimde vazife görebilecek derecede sıhhatli olmak
5 — Akrabasından olmıyan iki zatı referans olarak göstermek,
6 — Türk olmak ve ecnebi kadınlarla evli bulunmamak;
7 — Mektebe devam eder talebeden olmamak

C — Talip olanlar bir dilekçe ve evrakı müsbite ve üç fotoğrafla birlikte «Galata Rıhtım caddesinde Veli Alemdar hanında umum müdürlüğümüz zat işleri şubesine 26/7/941 Cumartesi gününe kadar müracaat etmelidirler.

İmtihan mevzuu şunlardır:.

1 — Hesab ve hendese
2 — Yazı
3 — Umumî malûmat «Hayat bilgisi, coğrafya»
4 — Lisan «konuşma ve yazma» ihtiyaridir.
Ecnebî lisanına vakıf bulunanlar hangi lisan bildiklerini dilekçelerine yazmalıdırlar.

Not:

1 — İmtihan neticesinde ayni derecede muvaffak olanlar arasında yabancı lisana vakıf bulunanlar tercih edilir.
2 — İmtihanda kazananların muvaffakiyet ve tahsil derecelerine göre sırasile tayinleri yapılır.
3 — Tayin edildiği mahal ve vazifeyi tebliğ tarihinden itibaren on beş gün zarfında kabul ile vazifesi başına gitmiyenlerin tayin hakları iptal edilir. (5771)

Motosiklet alınacak

Maliye Vekâletinden

«N. S. U, B. M. W, tiryof «Alman ve İngiliz» ve Harles Davidson» markalarından herhangi birinden olmak suretile sepetli ve dört zamanlı bir motosiklet pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 28/Temmuz/941 tarihinde saat 14 de yapılacağından talibler in yevmi muayyende Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünde müteşekkil Eksiltme Komisyonuna müracaatları. «4143» «5648»

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

1 — Herekede inşa olunacak işçi pavyonları ve evleri ile toprak tesviyesi, kanalizasyon, drenaj, su deposu, kaptaj, su tesisatı, yollar gibi inşaat vahidi fiat esası üzerinden kapalı zarf usulü ile eksiltemeye konulmuştur.
İşbu inşaatın muhammen keşif) bedeli 415.943.69 liradan ibarettir.
2 — Eksiltme evrakı 21 lira mukabilinde Sümerbank muamelât şubesinden alınacaktır.
3 — Eksiltme 6.8.941 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank umumi müdürlüğünde yapılacaktır.
4 — Muvakkat teminat 20.500 liradır.
5 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden teşekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulundukularına dair vesikalar koyacaklardır.
6 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şe kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank umumî kâtibliğine teslim olunacaktır.
7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vâki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.
8 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. (4527) (6062)

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekimi)

Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.

Telefon: 21044-23398

ZAYİ — Ilgaz askerlik şubesinden aldığım askeri tezkeremi ve Ilgaz nüfus idaresinden aldığım hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisi hükümsüzdür.

Belviranköylü 320 doğumlu Mustafa Muharrem Kaptan

SANiN Diş Macunile

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

Yemeklerin kırıntıları, salyan ifraz ettiği mikroblar, dışarıd alınan muzır mevad karşısın dişler ve diş etleri eğer mü madiyen temizlenmezse bozuln ya, çürümiye mahkûmdur. Çü rük dişler, mide ve barsak ihti larından zatürrieye kadar her n hastalığa yol açabilir.

SANİN

DİŞ MACUNU İLE

Muhakkak sabah, öğle ve akşam ve her yemekten sonra günde 3 defa fırçalamak şartiyle

Eczanelerde büyük ıtriyat mağazalarında bulunur.

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bed.	İlk te.	
1770,00	132,75	Darülâceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için al nacak 15,000 kilo patates, 30,000 aded yumurta 4,000 aded limon.
2217,95	166,35	İstanbul ve Beyoğlu sarı hastalıklar mücadel merkezleri hayvanatının yıllık ihtiyacı için alınacak 13,180 kilo arpa, 6590 kilo saman ve 9190 kilo kuru ot.
3685,90	276,44	Mezarlıklar Müdürlüğü için alınacak 5,000 metr patiska.

Tahmin bedelleri ile ilk temnait miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayr açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 28/7/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Enc cümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat, makbuz veya mektubları 941 yılına aid Ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (5700)

Babaeski Belediyesinden:

Trakyanın kaklik kokulu çayırları, yemyeşil ve geniş mer'aları, tertemiz ve iyi sularile her yerden üstün bollukta ve güzellikte hayvan yetiştiren bir yer olduğunu bütün dünya bilir.

12 Ağustos 1941 de açılacak ve dört gün sürecek olan Babaeski hayvan ve emtia panayırı bu güzelliğin biricik meşheridir.

Babaeski panayırında her keseye uygun fiatte emtia ve her işe yarar hayvan bulmak mümkündür.

Tüccarlarımıza, celeblerimize, cambazlarımıza ve esnaflarımıza bu panayıra gelmeyi ihmal etmemelerini tavsiye ederiz. (6158)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası 19 Temmuz 1941 vaziyeti

AKTİF

			Lira
Kasa:			
Altın: Safi kilogram 72.604.619	Lira	102.124 204,75	
Banknot	»	23.899.019,—	
Ufaklık	»	578.176,19	126.601.399,94
Dahildeki muhabirler:			
Türk Lirası	»	500.733,83	500.733,83
Hariçteki muhabirler:			
Altın: Safi kilogram 12.000,965	Lira	16.880.317,31	
Altına tahvili kabil serbest dövizler	»	—.—	
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri	»	44.711.426,46	61.591.743,77
Hazine tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira	158.748.563,—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vâki tediyat	»	21.683.011,—	137.065.552,—
Senedat Cüzdanı:			
Ticari Senetler	Lra	264.628.562,39	264.628.562,39
Esham ve tahvilât cüzdanı:			
A (Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibari kıymetle)..	Lira	45.489 561,93	53.799,307,12
B Serbest Esham ve Tahvilât:	»	8.310.245,19	
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine avans	Lira	4.968,64	
Tahvilât üzerine avans	»	5.208.436,53	
Hazineye kısa vâdeli avans	»	—.—	
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	»	167.684.326.75	172.898.331,92
Hissedarlar:			4.500.000,—
Muhtelif:			7.573.968,25
Yekûn			829.160.099,22

PASİF

			Lira
Sermaye			15.000.000,—
İhtiyat akçesi:			
Adi ve fevkalâde	Lira	7.822.019,15	
Hususi	»	6.000.000,—	13.822.019,15
Tedavüldeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	Lira	158.748.563,—	
	»	21.683.011,—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	Lira	137.065.552,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	»	17.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen	»	250.000.000,—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen	»	113.000.000,—	517.065.552,—
MEVDUAT:			
Türk Lirası	Lira	65.461.128.24	
Altın: Safi kilogram 877.150	»	1.233.782,03	66.694.910,27
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar: Safi kilogram 55.541,930	»	78.124.167,90	78.124.167,90
Döviz Taahhüdatı:			
Altına tahvili kabil dövizler	Lira	—,—	
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri	»	29.337.008,—	29.337.008,—
Muhtelif:			109.116.441,90
Yekûn			829.160.099,22

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ, A. Ekrem UŞAKLIGİL